

309391 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జనవరి నెల II వ తేది శనివారము

No. 232

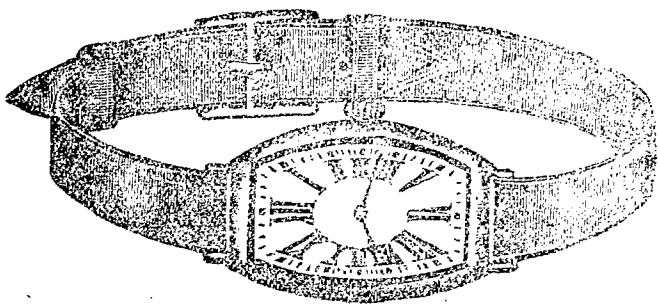
సంపుటము. ౫

కాళియ క్రి నా మ స ం వ త్తి ర పౌ ష మా స శు ద్ధ ద స మిం.

సంచిక ౨౩౨

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను!

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే!

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడా లేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్యములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాకరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కురకములు కూడా వడ్డ గలవు. సమ్యక్మైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైన కాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయ చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబుద్ధకును, వేటకును, క్రయాణమున కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱివద్దను దొరకగలవు.

విజంట్టు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి ఆందుకో, ఎన్. ప్లనేసు, మదరాసు.

ఇనుప వ్యాపారము

మా కద్ద నీళ్లగొట్టము, మా ప్రమాక్కు సెమెంటు కోల్ తాడ, ఆమెరికా గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కలా, యి సుల్లుకంబీలు మేటసిప్పాలు, బోల్టర్లు, వయర్ నెలింగు మొదలైన సామానులు ఆయత్తమానకు సిద్ధముగా నున్నవి. వెలలకు కాగితము వ్రాయుకోవలెను.

అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెనీ,

(1412) 18, సెంట్రల్ హాస్ సీట్, మదరాసు.

మంచి బ్లాబ్బాకు సిరా. (1261)

అన్ని సిరాలకంటెను శ్రేష్ఠతయైంది. మిక్కిలి చాతైనది. అందరికీకా మిక్కిలికొని యాడబడినది. ఒక మాత్ర ఒక బుడ్డివిందే సిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి. 7 గ్రోములు గల పెట్టె 1-కి వెల 6—10—0 లు. ఎట్ట, పసుపు పచ్చని సిరాలు గ్రోము 1-కి రు 1—4—0 లు. ఈ ప్రకటన ప్రకటన ఇంగ్లీషు భాషలో నుండవలెను.

The Manager, Swarnamayi Ink Store, 5, College Square, (W) Calcutta.

ప్రకాశమానమగు బ్లాబ్బాకు సిరాబిల్లు

ఒక బిల్లు ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగ నగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒక మాత్ర ఉపయోగించి జాచిన ఇయ్యవి బజారులో దొరకువాని కన్నటికంటె శ్రేష్ఠమైనది మీకే తెలియను. ఈ ప్రకటన ప్రకటన అంగ్లమున వాయవలయును. ధర:- బ్లాబ్బాకు 144-కి 15 అణాలు తిరచాల కూలి 0-4-0 వేరు. ఎట్ట సిరాబిల్లు 144-కి 1-6-0 తిరచాల చార్జి వేరు. వలయుచారెట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING CO 1272) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

లోక వ సిద్ధి జెందిన కంచి జపుళిదినుసులు.

సరసమైన వెలు! చాయకు ఈ ప్రకటన!! సాగనైన వెలుసును కొంగు గల కంచి జపుళిచీరలు రు 30 లు మొదలుకొని రు 50 లు వరకు, జపుళిచీరలు రు 2 లు మొదలుకొని రు 5 వరకు. హోమెయల్ చీరలు మొదలగు జపుళిదినుసులకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 1 00 విత్తల్ అండ్ కంపెనీ, కంచి.

మిక్కిలి మహాహరిదుగు నువాసన

(రిజిస్టరు) ఆటో డిట్ బహర్ (రిజిస్టరు) కాబడినది. ఇత్తడికాలపురుతి కనుకనునది, సాటిలిని మనోజ్ఞ మను మహానగరం. అక్కాహరిగాని, సారాయుగాని, బోర్లబడకల: సిద్ధము చేయబడిన కేవల పున్నసారము. సీతువాలవై కొన్ని రెండుపులు మిలకరించినచో, మనోజ్ఞమను మహానగ సిద్ధమవించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

జిన్నైజా (అర్ర గ్రాం) సీసా 1-కి రు 0.2-0
మధ్యరకము వైజా 1-గ్రాం " " 0.15-0
వేరొకవైజా 2 " " 1.9-0
పెద్దవైజా 3 " లేక 3 కిలో " 2.0-0
2. వీ బిల్లులు బుడ్డి 1-కి 0.8-0, రి బుడ్డత 0.14-0 ప్రకటన.

పెట్టెలు, బిల్లులు మొదలైనవి ప్రతిబిల్లుకును ప్రతిపెట్టెకును దొరుకును. అనుమతు సీసా మొట్టమొదట, కాపుర, కొనుగోలుకరలు సీసాను, కాపురమైన ఆటో డిట్ బహర్ అను కేయకు కలిపించుటకు మిలకరింపుచుకొని, సీసాబుడకల: పరిమితముగ గోడవారి బిల్లులకు, కాపీనా అధికారికముగ నుండునట్లు ఆమెరికా ముద్రమును.

సామెలించుట: బిల్లులొందుటయింకా ద్రగ్ ఆంధ్రు కమిశన్ కంపెనీ సం. 155, జమ్మాయనీడు సీట్, బొంబాయి. విశ్రామి రుండు:— గిరూతో శుభమోక్షంబుల్లీ, వైద్యబాహుకోద్ద, కరుదాను.

A BEST OPPORTUNITY. REDUCTION SALE.

FOR THE CELEBRATION OF SUCCESS of our Glorious Emperor and his allies in The Great European War.

The following books of our publication will be sold at reduced priced at the rate of 25 per cent. Less than the original cost (Postage etc., Extra for all Books)

Mr. G.W.M. Reynold's Novels Big Type Editions.

	Rs. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople. 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth, 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust - A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only for orders received from the 15th December 1918 up to 15th February 1919. Apply to:—

The SUPERIOR WATCH CO,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

ఫాక్ టెక్ వేనాలు: వెండిసరకులు

బ్లాక్ బుడ్డు రు 8-8-0, చాట్ మాట్ 7-8-0, సేఫ్టి చాట్ మాట్ 11-0-0, స్వాక్ 7-0-0, కెప్టాన్ (210) 4-0-0, మంకడియారిపు వెండిగొలుసు 6-8-0, బుట్ట (4) 1-12-0, చేతి బుట్ట 1-12-0, పరస్మతి, లక్ష్మీ మెడల్యన్ 2-8-0 క్లిప్స్ 1-4-0. R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

కుంకుమ పువ్వు:— మా యొక్క సూర్యునిమాయ్యుల వంటకు పువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కాగలసినవారెవరైనా తమ ఆర్డరులను రిజిస్టరు చేయించుకొని మాకు పంపిస్తే క్యాలండరు నోకరానిది పొందు టుదితము. (1897) ఎన్. వారాహణ అందుకో, 21 మన్మమెనీ, పోర్టుబొంబాయి.

మహానగి వైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు అను తెలుగునైనది. మొదలగునవి చలువ కేరళము. పొద్దుకలు గాలకంబురు. వెండ్రుకలు మునుపు నీరును. మహానగరిని యొందును. 0-12-0

అమృతాంజనండిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

డివీలో సమావేశమగుట.

అధ్యక్షులగు మాధవరావుగారి ప్రారంభోపన్యాసము
నుండి క్రింది భాగములను పూర్తిమొదలున్నాము:

అయినా మన కార్యక్రమమునందు కొన్ని అభ్యంతరములు గలుగకుండుటకు, దేశమున రెండు వందల సంఖ్యకముగల ముసల్మానులు ఏకలిపి వాడుటకు సమ్మతించురా అనుచు జిగ విషయము. వారి విషయమున మనకు అర్థమయిన యెడల వారి యభ్యంతరము కొనసాగుటకు కొంత కష్టముండవచ్చును. కావున మనము వారికిని మనకును అన్వయించుటలకు ఏకలిపి కయ్యారు చేసిన వాగుండునని అనుచున్నది. క్రైస్తవులును, వారిమతమును, సంస్కృతమును దగ్గర సంబంధముగల దేశభాషలు తెలియనివాడును మాయనకు అంగీకరించురా అనునది రెండవ విషయము. ఇది రెండు తెగలవామను, హిందీ లిప్తి, బాషలను ఏకభాషగా చేయుట కొప్పుకొనవలసిన యెడల ఇక మనము చేయవలసిన పని యేమి అనునది మూడవ విషయము.

ఈ విషయములలో దేశమున ప్రబలముగ నాదములు
 కనుచున్నవి. మైసూరు చుట్టాన (నావిదేశములందలి
 ప్రజల హిందీని చక్షువు కొనుట కొప్పుకొను ముందుటలేదు.
 గ్రంథాలలో సమతము ఉత్తరశేషపు భాషను చదువుటకు
 వరో కొందరు మాలిము వ్రాసుకొందురు. ఈ సమస్యచా
 సందిగ్ధమైనది. దీనిని చర్చించుటకు సమర్థులగు వారుం
 టు మందిరి.

హిందీ భాషను మాట్లాడు 20 కోట్లమంది ప్రజలు ఇత
భాషలను మాట్లాడు వారిని సమైక్యము హిందీని నేర్చుకొన
వలసివచ్చిందిరా? ఈ నిష్పాదమునే ప్రవేశపెట్టిన యెడల
ప్రజలు చాలకష్టపడగలరు. మన దేశమున ప్రాకృతము 220
మాటలుగలవు. అందు 15 లేక 16 భాషలు ముఖ్యతరములై
వున్నవి. కావున మనదేశమున, (1) తమ మాతృ భాష
(2) స్థానిక భాషను, (3) మతసంబంధములైన విషయ
ములకు గాను ఉర్దూగాని, సంస్కృతముగాని (4) వ్యాపార
ముందులకు గాను ఇంగ్లీషును (5) ప్రభుత్వము మనపాత
కొనించుచున్న అభిలబ్ధిరత భాషను ఇక నేర్చుకొన
నీయుండురు

సాధారణముగా మన హృదయములకు సంబంధము గల
మన అభిమతముగా నేర్చుకొన వచ్చునని కొందరు
అనుకుంటున్నారనుచో చూచుచున్నాము. అటులయిన
దేవుని వాగ్దేవతలలో ఈ అయిదు భావములు
కొనవలసి యుండునా? ఎందు కష్టపడినను మన వాగ్దేవతల
భావముల కెక్కువ నేర్చుకొన జాలరు. జాతీయ వికాస

మనకు పరిశ్రమ చేయవలసియున్న ఈ కాలమున మనము భావల విషయముననే కష్టపడిన లాభమంత యుండదని నా అభిప్రాయము.

కొన్ని కొన్ని విషయములలో ప్రభుత్వమునారు ప్రప
లొక్కడేక భావనే చేర్చుకొనవలయునని కానించుట అత్యుచ
సరసుని కొందరు వాదించి అచసరమైన డేకభావను ప్రభుత్వ
మునారు సానుభూతిచూపకుండిన నుంచివలయు కొందరు
నవించుచున్నారు, కాని ఎన్నిటినినొప్పుములు పెట్టినను ప్రజలు
డేకభావల నెప్పుటికిని త్రోసేనేయకాలరు.

ప్రజలు తమకు మంచినీటిలో చిర భావలన్నిటిని నేర్పు
కొనుటకు వారి కవకాశము వీరువలయును. దేశగౌరవలను
నేర్పవలసిన వారిని యువకులు నేర్పుకొనుటకు వారికి తగిన
అవకాశము లిచ్చి తగలవలయును. ఇటుల చేసినయెడల మనభావ
నా నుద్ధరించుటకు తగిన అవకాశము లుండవలసి నా ఆశిస్తా
యనును. వీరిలో గాటు మన గ్రాంధికభావలను సముత్తము
యనువకులు నేర్పుకొనుటకు అవకాశము లిచ్చవలెడల ఒక
వ్యక్తియొక్క దేశభావ వృద్ధిచుగుటకు వీలుండును ఇతర
గ్రాంధికభావలను నేర్పుకొనుటకు వారికంత కష్టముండదు.
గ్రాంధికభావలను నేర్పుట అవసరము. దీనివలన లిపిసమన్వయ
సముత్తము జెంటు నే పరిష్కరింపవచ్చును.

కావున మనము దేశమున ప్రజలు గ్రాంథికభాషలను నేర్చుకొనుటకు సదుపాయముల చూడ నిరంతరప్రయత్నములు చేయవలయును. మన గవ్యస్థానమును చేరుటకు సముత్తము లుండును. ప్రజలు నాగరి ఉద్ధారాశివులను సర్వవాహకుటకు కొరతనమువారు సముత్తము కొన్ని నిష్పంథములు చేసినను మంచిది.

శ్రీ రామముఖ.

అవ్యయముల యుపన్యాస మైన యనంతరము చుక్కింది
 రానముల సభయందు జరిగినవి.

మొదటి మూడు తీర్మానములు:- సర్, గురువారం తెనర్లీ
గారి మరణమునకు విచారము చూపుటకును, ఏకభాషావ్యవ
హారమును, భాషా సంఘమువారి నివేదికములకును సంబంధించి
వి. వివి అధ్యక్షులు సభలో నుపసాదించిరి. తర్వాత అంగీ
కరించిరి.

నాలుగవ తీర్మానము:— సభోద్దేశములను దేశమున వ్యాపింపజేయుటకు రాష్ట్రము సుఖముల నిర్మాణమునకు బంధించినది. దీనిని అప్రక్షులు ఉపసాహించిన యవంతియు అందరి జే నామోదించబడినది.

అన్నిదవ తీర్మానము:- హిందీ భాషను విశ్వవిద్యాలయ
లందు నిర్బంధ భాషగా వాడుకను సేవనల ముఖ్యమైనదిగా
చేసిరి. తీర్మానమును ప్రవహించినాములు ప్రాధికారము
లను పరంజనీగా రుపపాదించుచు మాటలాడిరి. లాహోరు
వాసులు దివారు చందు రాయుబహదరు ఎస్. ఎం. బాపూ,
కర్నూరు లి. కె. మిశ్రా, ఎం. కృష్ణమూచామర్త్యులు గాల్గు తీర్మా
నమును బలపరచుచు మాటలాడిరి.

ఆరవశిర్షానము:— శేషమునబడుగు సభలన్నిటినీ సాధ్యమైనంతవరకు హిందీభాషలో జరుపవలయునని నూచింపబడినది. శిర్షానమును డాక్టరు వైతారాము సిద్ధానీగారు ఉపపాదించిరి. తలీంసింహా, డాక్టరు మురళీరాజు, పండిత గిర్నారకర్త, హరిహరకర్మగార్లు శిర్షానమును బలపరచిరి.

ఏదవతీర్మానము:- సభాద్వైములను కార్యదూపమున
 బెట్టుటకు నొక పత్రికను నెలకొల్పు. విషయమునకు సంబం
 ధించినది. ఎనిమిదవ తీర్మానము సభాద్వైములను వ్యాపిస
 జేయుటకు కార్యదూపము సంపాదకులను నెలకొల్పుటకు
 సంబంధించినది. తొమ్మిది, పది తీర్మానములు ఉద్యమ వ్యాప
 నమునకై ధనమును సమకూర్చుట, ఇతరత్రోపవి చేయుటకు
 సంబంధించినది. ఈతీర్మానములు అధ్యక్షులచే నుపపాదించబడి
 సభచాకే నంగీకృతము లె నవి.

పశుసాకాండవ తీర్థార్థమునను, న్యాయుండితూ చురా
టా, కేసరి, ప్రభాకరి, కాన్పూరు గజెటింగ్ లెఫ్టినెంట్ హిందీ
వ్యాపనమునకు సహాయము చేయుటకు కృతజ్ఞత చూపబడినది.
ఈ తీర్థార్థమున నుదుతము ఆభ్యుదయకు హావహేమించిరి.

దేశపర్యాసములు

శ్రీ రాధాసులు చేయుచున్న యనంతరము మానసియులగు
రంగస్వామి అయ్యంగార్ బి. వి. నరసింహయ్యర్, నాగి
అరండోర్, కప్పర్, కేల్కూర్, కాళీనాథుని నాకేశ్వరరావు,
మోతీలాలు నెహ్రూ, చిత్తరంజనదాసు, బివినచంద్రపాల్,
సుభాజి చాధురాజ్, సరోజినీదేవి, యమునాదాసు, ద్వారక
దాసు, మానసియులగు బెల్కొగడ్లు ఇంక కొందరు ఏక భాషా
పాముఖ్యతమును గురించి మాట్లాడిరి

గుంటూరు జిల్లా రేపల్లె తెలుగు కాలనీయ సంఘ కార్యదర్శి ఆల్బిన్ గ్రామపంచాయతీ గారు నల్లూరునుండి వచ్చి వాడుకున్నాడు:—ఉల్లికా తెండా ప్లాట్ నెం. "క్రీనివాస" వై. వాగరు కల్పకల్పపు ప్లాట్ నెం. 497, క్రింద గ్రామముల గలవు. వీరిలో గ్రామము 30 హెక్టార్ల క్రింద గలవు. వేదములు, వామనములు, ఉపనిషత్తులు మొదలగు ఆచార్యగ్రంథములు లభించినా గాని మిక్కిలిదియే మా గ్రామములకుని జెప్పబడినవి. క్రింద గలవారు చోక సంస్కృత పాఠశాల నెలకొల్పి పాఠ్యములను జీతములిచ్చుచు, వేదము, కల్పసూత్రము, యజుర్వేదము, కావ్యకావ్యములు పఠ్యముగ గలవు ముండ్డి. క్రింద గలవారు, పాఠశాల ఆధ్వర్యమున గలవారు నుండు వారు పురుషులు. వీరి గ్రామము గ్రామము రెండు వేల రూపాయల అత్యుచితముల వేయుచు నవి దొలును సూచించుచున్నాము.

ఒక రి. . . వ్రాసుచున్నాడు:—పొలికొల్లు గ్రామ
లో 12 తేదీ పువ్యకుంఠాశివారము గోజున ముక్కొట్టి
కాదకె యగుటవలన ఆ గోజు లగాయకు అయిన గోజుల
కు శివాలయములోను విష్ణులయములోను గోష్ఠగోష్ఠ
దిద్దువేసి కాగితపు పత్రము గాజు సామానులతో కప్పగారిం
తీరిం బగట్లు గోష్ఠ యుత్సవములును మరికథలును ప్రతి
స్వగము జరుగుచున్నవి. బ్రాహ్మణులకు సంతర్పణలు కూ
డగును. ఈ యేమకు మాయాబనలె ఉత్సవము జరుగును.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz.—the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eye and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batala (India).

The Actina Way.

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh gives rise to many diseases such as,—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal diseases you "must" remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India). (669)

ACTINA NATURAL TREATMENT.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eyes, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma; Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilcock's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Eretruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Eretruss is the outcome of years of study and research and Dr. Dier's Principle of "Obstrutive Hyperæmia," on which it is based, is one of the wonders of medical science.

The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost: always handy, a sure and natural cure for these diseases, yet the total cost of an Erectruss is only Rs. 15. (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet—it may mean New Life to you. Address to: ERECTRUSS (A.P.) Sole Agency BATALA (India.)

DR. BLER'S ERECTRUSS.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పన్‌వీధి, జి.టి. మదరాసు.

నా ఆంగ్లదేశయాత్ర

డాక్టర్. టి. ఎమ్. నాయుడు గారి ఉపన్యాసము.

నిన్ను జీవితము పొందుకొన్నది 5-80 సంవత్సరముల పాటుగా కాకా రాజ్యమునకు తప్పక కాలమునకు లగు డాక్టర్ టి. ఎమ్. నాయుడుగారు "నా ఆంగ్లదేశయాత్ర" అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యాసించిరి. తల్లిమావేళకునకు పెక్కునంది ప్రాప్త్యశీలకములును, విద్యార్థులును విన్నవించిరి. ఉపన్యాసమునకు ప్రాప్త్యులైన అధికారియైన సంఘసభ్యులు నాయుడుగారి స్వాగతము బోధించు స్వాగతపద్యములను పదించిరి.

పిమ్మట డాక్టర్ గారు కిట్టపక్కనెంచిరి:-

నేను జూన్ 28-వ తేదీన బందరు నగరములో జన్మించితిని. పూర్వ ప్రేమనొద్ద జన్మించితిని. నేను జన్మించినదిగిన వెంట ఒక పిల్లగా గాకా రాజ్యమునకు "మీరేనా చెన్నపురి" అను పేరును నాయుడుగారి నన్ను బ్రేక్షించెను. "అవును. అయ్యే నామేరే" నేను బదులు చెప్పితిని. అంతట ఆతడు వెంటనే సాయుధుల నన్ను జన్మించి నుండి నిలిపి "బ్రాహ్మ" అను పేరును బోధించి నా నామానుల నుంచెను. పిమ్మట ఆతడు నన్ను కదిగించి తీసికొని వెళ్లి ఒక కాగితమును సంతకమున చేయమని నాచేతికిచ్చెను. నేను అందలి యంతములను చదువుటలో ఆసక్తిచేయు లేదు. నేను ఆంగ్లదేశములో ఉన్నప్పుడు కాలము బహిరంగముగా సభలలో మాట్లాడగూడదును బాధ్యతలను వ్రాయగూడదనియు అందుగలను. ఆ సహాయ నాతోకాను యుద్ధకార్యాలయమునాటి నీయమింపబడిన విద్యుత్తద్యమును నెఱచుచున్నా ననియు అంతకు మైన తద్విషయమును గురించి తనకేమియు తెలియదనియు మిక్కిలి విషయముగా మనవిచేసికొనెను. నేను ఆ కాగితముమీద సంతకము చేసితిని. పిమ్మట నా గమ్యస్థానమునకు నేను నడచునమై వెడలితిని. నేను అక్కడికివెళ్లినది విక్రాంతికొరకు ఆంగ్లమును బ్రాసరుమొనరుటకు గావున ఆదేశము చేసినవెంటనే నాకు కొంతవిక్రాంతి కాలపడినట్లు అయిన నే విక్రాంతినిగొనుకాలమేమను జేయుచుంటిని. అప్పుడు అదేశమునందలి ప్రజలందఱును యుద్ధమునందు నిమగ్నులయి యుద్ధాంతముకొరకు కడు ఆతురతతో నేచియుండిరి. బాధ్యతలను అన్నియును నాడ యుద్ధ సంబంధమైన విషయములనుగూర్చి ప్రయోగములలో నిమగ్నులయియున్నవిగాని అనుదినమును నుండు ఈ రాజకీయసంస్కరణవిషయములపై ఎట్టిశ్రద్ధను వహించుటలేదు. కాబట్టి నేనుకూడ యుద్ధము సాగుచున్నంతకాలము రాజకీయవిషయములను గూర్చినదర్శన ముపేయు టుచితమని తలచితిని. అందున నగరమునందు చాలకాల ముండునకి ఒక అందన దిన ప్రతీకా సంపాదకునకు నాకును స్నేహముద్భవించెను. ఒక దినమున మే మిరువురమును సంభాషించుకొనుచుండగా ఆతడు "హిందూజాత రాజకీయ సంస్కరణ ప్రణాళిక 5 వ తేదీన ప్రకటింపబడ నున్నదను సంగతి నీవు తెలియునా" అని నన్ను జగ్గు. "తెలియదు" నీవు ప్రస్తుతకాల మొనగితిని. పిమ్మట ఆతడు అగ్రుణ్ణి ప్రవాళిప్రాచులును విమర్శలను గైకొనుటకై ప్రకటింపబడ నున్నదని నుడివెను. ఆపు ప్రకటన ప్రకటింపబడిన వెంటనే నానుభిప్రాయ మొసంగవలయు నని సంపాదకుడు నన్ను కోరెను. ఒకజేళ ప్రకటన ప్రకటింపబడినది చాని గురించి నానుభిప్రాయములను బహిరంగముగా నొసంగగూడదనుగుట గల నిర్బంధములనుగూర్చి ఆతనికి తెలియజేసితిని. అటుపిమ్మట ఆతడు ఆపుప్రకటన నాకు అంతరంగికముగా నిచ్చెదననియు అంతరంగికముగా నేను అభిప్రాయ మొసంగవలయుననియు నుడివెను. ఆతడు చెప్పినప్రకారమే జూలై 5వ తేదీన ప్రకటన ప్రకటించబడినది. ఆసంపాదకుడు డాక్టర్ ను నేనెవరకాగము ఒక ప్రతినిధి నాకు పంపెను. నాకు అవకాశ మధికముగా నుండుటవలన ఆపు ప్రకటన వంతము మొదటి నుండి కడ వరకు చదివితిని. దాని మీద ఆపుచే సర్ ఎస్. పి. సింగు, భూమేంద్రనాథబాబు, పాటియాలా మహారాజుగారు మొదలైన భారతీయ ప్రముఖులందఱు అభిప్రాయము లిచ్చుటకు మొదలిడిరి. అప్పుడు నాకు మిగిలిన భారతీయనాయకుల అందఱును తమ యభిప్రాయముల నిచ్చుచున్నందున నేను మాత్రమే నానుభిప్రాయము నొసంగగూడదను సంజేహము జనించినది. ఈ విధితీపు చాక్షుభనమునకు కారణ మరయుటకై అంతరంగికముగా విచారణ ప్రారంభించితిని. కొంతమంది గొప్ప రాజకీయగురువులను

సందర్శించితిని. అందులో ఒకడు తద్విషయమును గురించి తా నెప్పుడు వినియుండలేదనియు చానికి కారణము తనకు తెలియదనియు నుడివెను. ఈవిధముగా జూలై 17 వ తేదీవరకు అంతరంగికముగా విచారణచేయుచునే యుంటిని. ఇంతలో బొంబాయి రాజధానికి కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము గవర్నరుగానున్న బామింగుటను ప్రభువుగాను నాయొక్క చాక్షుభనమును గూర్చి ప్రభువులసభలో ప్రశ్నింపగా హిందూజాత ఉపకార్యదర్శిగా కొకవీరమైన ప్రస్తుతకాలమునందు తింక్ మొదలైనవారు కూడ చాక్షుభనము గావింపబడినందున నాయుడుగారిని కూడ చాక్షుభనము గావింపబడినవలెననిచ్చిన దని నుడివెను. ఒక విచారణ తర్వాత నేను తనవిషయములను వచ్చితిని. కొంతమంది పార్లమెంటుసభ్యులు నన్ను ప్రభువుల సభలోను కామ్యునల్లోను మాట్లాడుమని ప్రోత్సహించిరి. నేను మాట్లాడినందువలన మీరేమియు అనాయములేదని మాట్లాడెద నని చెప్పితిని. నాకు కలుగు అనాయమునకు నేను లక్ష్యవెట్టకు. నేను మాట్లాడినప్పుడు ప్రభుత్వమునాటి తిరిగి నన్ను హిందూజాతమునకు పంపించెదను. అనగా నాకు ప్రయాణపుఖచ్చుండవలెను. నేను కొలకత్తెను నులకు ప్రభువుల సభలో ఉపన్యాస మిచ్చుటకు పూర్వము ఇండియా ఆఫీసుయొద్దనుండి నాకొక యుత్తరము వచ్చినది. అందు ఇతర హిందూజాత నాయకులకు చాక్షుభన మొనరకు గావింపబడినదిగాన నాకు కూడ నట్టి విమోచనము గావింపబడినదని గలదు. పిమ్మట నేను ప్రభువుల సభలో ఉపన్యాసించితిని. కాని వానిలో ఎవరికిని హిందూజాత విషయములను గూర్చి యిచ్చుకైనను తెలిసినట్లు గనబట్టలేదు. హిందూజాత విషయములను గూర్చి కొంచెముగా "ఇండియా" పత్రికా సంపాదకులకు కాబట్టిగాని; చాత్రము తెలియును. నేను ఆంగ్లో చెన్నపురి, కాసరసభయును బ్రాహ్మజాతర సభ్యులనుంట్లు చాల తక్కువగా నున్నదనియు, వోటియవారి సంఖ్య ఎక్కువగా నున్నదనియు 10 నుండి బ్రాహ్మణ సభ్యులకు ఒక్క బ్రాహ్మజాతర సభ్యుకు మాత్రమే కలదనియు చెప్పగా ఆతడు నరసింహశర్మగారు బ్రాహ్మజాతర డే నాయని నన్ను ప్రశ్నించెను. నేను హిందూజాతము వదిలివెళ్లినప్పటికి కావని ప్రస్తుతకాలము గురించి. పిమ్మట నేను బందరునగరము వదిలి రాష్ట్రీయ పట్టణములకు వెడలి అచ్చట అనేకమంది ప్రతికాసంపాదకులను కలసికొని మాట్లాడితిని. వారు యుద్ధవిషయములను ప్రకటింపుటలో నిమగ్నులయి యున్నందున ఇతరవిషయములను ప్రకటింపుటకు తమ ప్రతికాముఖులకు స్థలములేదని నుడివెను. "యుద్ధము ముగిసినపిదప మీరే ప్రతి సంస్కరణములను గూర్చి ఆలోచింపవచ్చు" అని నాకు చెప్పిరి. కాబట్టి నాకు కష్టము మరింత పెచ్చినది. స్వాతంత్ర్యము వచ్చునగాని, సంస్కరణములను గూర్చిగాని ఉపన్యాసములిచ్చుట మొనరవో మిక్కిలి యజుకగా నెరవేర్చవచ్చున కాని నేను తలవెట్టినది మిక్కిలి దుర్బలమైనది. జే ది యు కాగ్గు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యములేనది హిందూజాత అన్నట్టి రాజకీయసంస్కరణములకు యోగ్యతనుండుట గూడదని వారి భవ్యోంది చానికి నయ్యకము గలగజేయుట వాపరియై యున్నది. కొంతమంది రాజకీయగురువులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమున నేమియును ప్రశ్నించిరి. వారిలో ఒక్కొక్కరికి నాయొక్క యుద్దేశ్యములను బోధపరచునకి వారు వాటిని ఓకొత్తో చిని నానుభిప్రాయములతో ఏకీభవించిరి. వారందఱును సామాన్యులు గారు. వారిలో కొంతమంది ప్రభుత్వోద్యోగమునందు కూడ నున్నారు. కాబట్టి యిక్కుమారు హిందూజాతమునకు ఎటువంటి రాజకీయసంస్కరణము లొసంగబడినది వానిలో నేమియు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేవద నుండుటకు దని నాకు దృఢ నయ్యకము కలిగినది. పిమ్మట ఒకదినమున భూమేంద్రనాథబాబుగారు నన్ను ఫలాహారమున కాహ్వానము జేసిరి. నే నాయా హ్వానము నంగీకరించి వెడలితిని. ఆసమయమున సర్. ఎస్. పి. సింగు గారుకూడ గలరు. మే నుండరమును సంస్కరణముల సంబంధమైన సంభాషణ లోనికి దిగితిని. వాసుగాని సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు ప్రతికూల భావమును జూపుచు తామెప్పుడును దాని సంగీకరింప కాలమగుటచింది. పిమ్మట నేను సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము సంగీకరించుచున్నా ననియు అది తేనెపండ్ల వలెన సంస్కరణము ప్రవేశపెట్టు బడినదో చానిని సానుభవములకు సకలవిధముల ప్రయత్నించెదనని చెప్పితిని. పిమ్మట కొన్ని దినములైనపిదప జూలై నాసారంభమున బానుగాని నేను తిరిగి కలిసికొనినపుడు ఆతడు "సాం

ఘిక ప్రాతినిధ్యము అనవర మగునట్లు గనబడుచున్నద"ని నుడివెను. "మీరు తొందరపడి ఒప్పుకొన నవసరములేదు. బాగుగ యోచించుటకు. నేను మరిముక పర్యాయము. మిమ్ము కలసికొనవలెను మీరు మీ యభిప్రాయములను చెప్పవచ్చు" అని నేను చెప్పితిని. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు పరమశత్రువులైన కాను గారే చాని నామోదించినపుడు ఇంక ఇతరుల విషయమును గూర్చి యంతగ చెప్ప నవసరము లేదు. నేనుచివరకు మాట్లాడుకొని కలిసికొని ఆయనతో మాట్లాడితిని. ఆతడు నన్ను చూచిన వెంటనే "జరిగిన దానికి మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నా" అని నుడివెను. ఆతడు ఏ సందర్భమును గూర్చి అట్లు చెప్పుచున్నావో నాకు తెలియలేదు. ఆతడుచింతిల్లుచు చాక్షుభనమునకా? లేక తద్విమోచనకా? ఆతడు కూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును అంగీకరించినట్లు ఆతని సంస్కరణ ప్రణాళికయందే కొంచెముగా నూదించబడినది. హిందూజాతమునందు వివిధాభిప్రాయములు గలిగిన రాజకీయసంఘములు వెళ్లులు గలరని మాట్లాడుకొని కంటె ఎవరికిని ఎవ్వర బాగుగ తెలియదు. మాట్లాడుకొని తమ యభిప్రాయములను తెలియచుక మధ్యస్థులగానుండు పరిణేయమును. కాబట్టి ఆ సందర్భమున తన కుమిటిలో తన యభిప్రాయమునకు నుండుటకు నభిప్రాయ మొసగు సభ్యులనే నియమించును. ఫ్రాంజెలొ కుమిటిలో ఇరువురు భారతీయ ప్రముఖుల సభ్యులగు విషయంపడిరి. వారిరువురుకూడ ప్రాత్యక్షమునకు మిత్రవాదిసంఘసభ్యులనుండియే ఎచ్చుకొనబడిరి. జేతమునందు రాజకీయవిషయములపై విభేదాభిప్రాయ ముండినపుడు ఒక్క యభిప్రాయము గల సమయమునందు ప్రతినిధుల నెచ్చుకొనుట సమంజసముగాదు. ఈజేతయందు ఒక నాయకునకు కొంతమంది ఆయనకు అందుకు వారి మాట్లాడుకొని యిచ్చినదానికంటె నెక్కువగా కారలమునని కోరుచున్నార. లేనిచో వాని నాయకత్వమునుండి విడిపోయినదని భేదించెదను. ఈజేతయందు రాజకీయపరిస్థితి లట్టిదకలా నున్నది. ఇందునకు మాట్లాడుకొని నేను నిందింపకు కాని నాకు అన్ని విధములైన యభిప్రాయములుగల సంఘములకును సమామగు ప్రాముఖ్య మొసంగవలయు నని నేను చెప్పుచున్నాను. ఈవిధముగా కుమిటిల నేర్పరచి విచారణజరిగించినచో ఒక్కవిధమైన యభిప్రాయమే ప్రబలమగును. దానివలన ఎట్టి లాభమును కలుగ నేరదు. ఇటీవల అందఱునగరముందు పార్లమెంటుసభలో హిందూజాతమును గురించి రెండుమాడు పర్యాయములు చర్చ జరిగినది. దాని సారాంశ మేమనగా ప్రస్తుత రాజకీయ సంస్కరణములు ఒకకాసనముక్రింద ఏర్పరపడి ఆమాదింపబడుటకు పూర్వము తిరిగి యాదేశములో ఇదివరకు జరిగినటులు గాక బహిరంగమైన విచారణ జరుగునని తెలిసినది. విచారణయనగా ఒక గదిలో నలుగు రయుగురు హాజ్యోరహస్యముగా సంభాషించుకొనుటగాని సన్మానప్రతీకసమర్పణముగా గానికాదు. అంతవరకును సంస్కరణ ప్రణాళిక అసంపూర్తిగా నున్నందున ఏవిధమైన తీర్మానమునకు నయ్యుచు వీలైనదిగాదని నుడివెను. అందుకై వారు రెండు కుమిటిల నేర్పరచిరి. వారు హిందూజాతమునకు వచ్చి బహిరంగ విచారణ సలిపి ఆ విచారణలకు దానికి జేర్చినచో అప్పుడు మాట్లాడుకొని ప్రణాళిక పూర్తి కాగలదు. అప్పుడు నానిబట్టి మృత్యురమునా కొక కాసంయు నేర్పరచి పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టి పిమ్మట దాని కొక ప్రత్యేక కుమిటివారి విచారణ కప్ప జెప్పి ఆప్రత్యేక కుమిటి వారి నివేదికనుబట్టి మృత్యురమునా తీర్మానించెదను. బహిరంగ విచారణ జరుగుట నిశ్చయము. కాబట్టి మన అంతమువలన ఎంతమాత్రము ఏమియును చేరేరవుటకు వీలు లేదు. ఇదియే నేను ఆంగ్లదేశయందు మీ పక్షమున నిర్వహించినది. అచ్చట పుస్తకులు మార్కెట్లనులన బహిరంగసభలు జరుపు ఆచారము మూసోపుచున్నది. కాబట్టి నేనెట్టి బహిరంగసభను ఏర్పరచుటకు వీలైనదిగాదు. నేను నేయగలిగినది నాకే క్తి వంచనతోక చేసితిని. ఇంకను మన మిక్కుమును చేయవలసిన దానిలో మారగనంతైనది నేను చేసియుండలేదు. మనకుందరమును మన ఉద్ద్యమమును ఎత్తుకు ఉత్సాహముతోను, పట్టుదలతోను ఓపికతోను జరిపించినయెడల జయము గాండుట కెంతమాత్రమును సందియము లేదు. పురుకోట్లలో మరణములు:- జిలేంబరు 26 వ తేదీతోనంతమైన రెండువారములలోను పురుకోట్ల సంస్థానమున 42 కి కలరావ్యాధి సోకినది. 81 నుండి చనిపోయిరి. ఒకవారమున 15 మందికి సోకినది 11 గురు చనిపోయిరి.

అమెరికా

జమైకాలో విషజ్వరము

కింగ్స్టన్, జనవరి 4:— జమైకాలో విషజ్వరముల సంఖ్య వేలమంది చనిపోయింది.

నార్తరను కనీశికు నౌక

న్యూయార్క్, జనవరి 5:— మూడుదినములు పట్టుకుని వానలాను కొరడుబారజేయు చలిలోను చాల గాఢపడి ఆ నౌకమీదనుండి మరొక యుద్ధనౌకమీదికి మెట్లుకట్టి వ్యాధి పీడితుల నందరిని డోల్బియోద్ క్రొస్సో గలిగిరి.

యూరోపునం దాహార పరిస్థితులు.

పారిసు, జనవరి 5:— అమెరికాదేశపు ఆహారకాభాధ కారి హాటరు గారు యూరోపు దేశమునకు వచ్చినది మొదట విముక్తదేశములందును కొంతవరకు జర్మనీలోని విదారణ చేసి తినని వివరించిరి. జర్మనీలో కొవ్వుపదార్థములు బాతుగాలేవు. అందువలన అసంతృప్తి హెచ్చుగానున్నది. తక్కినవస్తువు లింకను కొంతకాలమువరకును చాలియుండును. ఈ త్రైభాగ్యము, బెల్జియముదేశములకు మొదట సామగ్రిల సందశయవలసి యున్నది. బ్రిటిష్, స్వీడ్, హాంటిస్, రుమేనియా, జకోస్లావియా, జగోస్లావియా, పోలాండ్, ఫిన్లాండ్, బాల్టిక్, రష్యా, ఆస్ట్రీయా, సిరియాదేశములకుగూడ పంపవలసియున్నది. మొత్తము 1250 లక్షల జనసంఖ్య యుండును. శత్రువుల వివాదములవలన క్రొత్తపంటల కవకాశములేదు. పాతపంట సరుకులు ముగియనున్నవి. ఆహారములకాభలవారు కలసి 150 వేల టన్నుల ఆహారపదార్థముల నిల్వగల యూరోపుదేశము నకు సంసి. ఫ్రాన్సు బెల్జియముదేశములకు నెలకు 150 వేల టన్నులవరకు పంపుట కేర్పాటు చేయబడినది. రైలుమార్గములు పాడుగుటవలన రైలుబండ్లు స్వల్పముగ నుండుటవలన సామగ్రిల సందశయవలన చాల కష్టముగానున్నది. కొన్నిచోట్ల మోటారు బండ్ల మీదనే అందజేయబడు చున్నది. భవనహాయము చాల కఠిన సమస్యగానున్నది. వ్యవసాయ పారిశ్రామిక లాహరపదార్థములను కొనగలగుటకు వారికి భవనహాయ మవసరము. జర్మనీలో పొరుగులిపిన దేశములవారికి అమెరికావారు బదుల్లి నిచ్చుచున్నారు. ఆహార పదార్థములను అరుపు పద్ధతిని యిచ్చుచున్నారు. ఇకముందుగూడ నిచ్చెదరు. పోలాండ్, ఆస్ట్రీయా, టర్కీ, బాల్కన్, రాష్ట్రములందు ప్రస్తుతమున్న భాగవాదసార మమెరికా గాఢి పద్ధతి నకలంబింప విజ్ఞప్తి. ఆదేశముల ప్రజలు అమెరికావారి సహాయము నపేక్షించు చున్నారు గాని ఆదేశములలోనే ప్రభుత్వమును ఏర్పడియుండలేదుగాన నట్టి సహాయము చేయకుండనున్నది. ఆదేశములందు ప్రజలలో ఏర్పాటు జరుగుట గాని తక్కిన కాలపు వాయిదాలవైసి బదుళ్ళ నిచ్చుటగాని జరుగవలెను. ఆదేశములలో వివాద సుధికమగుటచే నచట పంటలను పరిశ్రమలకును అవకాశములేదు. వారు కేటలమును స్వాధ్యక్షిమానుసాధికనలవైయున్నారు. వారికియుమె ఆధారముగానున్నది. రుణము మొసగుట దొరతనమువిధి. వారట్లు తిండిలేక బాధపడుచుండుటను మేమునుమరింప జాలము. ఆరాజకము కలగకుండు చేయటగూడ అవసరము. ఏదోయొక విధముగ సక్రమపరిపాలనము ఏర్పడినమేము ఎటువై న వారి కాహారపదార్థముల సందశయవలసియున్నది. జర్మనుల క్రొత్తను చాలకష్టములకు కారణమని స్పష్టమైనదిగాన నాహారపదార్థముల సందశయవలన నౌకల నొసగుట జర్మనుల విధియని తలపబడినది. ఈ విషయమున చాల నిదానమును విచేతముగ నాయుత్తమ సుకసరము. అమెరికా దేశమువారిట్టి నాయుత్తమము నవించెదరు. క్రద్ధహృదయముతో అమెరికావారు చక్కని ఏర్పాటులనుచేసి బోల్లి విజయము నిర్మాతలంపగుదురు రని హాటరు గారు ప్రకటించిరి.

స్ట్రీమరు కేపులు త్రొట్టట

వాషింగ్టన్, జనవరి 5:— అట్లాంటికు కేపులనుండి అసియా, జపాను, ఆఫ్రికా, ఆఫ్రికా దేశములకు 100-కి 25 నుండి 30 కంటులకు కేపులు త్రొక్కింపబడినవి. జనవరి ఫిబ్రవరి నెలలలో ఈ కేపులు బాగుగా నుపకరించును.

యాజు వెలుగారి అవరకర్త

న్యూయార్క్, జనవరి 2:— నేడు అయిప్తు ఖేలో సమాధి జరిగినది. కొద్దిగా నుంచుపడించుండెను. అవరకర్త పతనము శ్రద్ధతో జరుగబడినది. నిల్వకు సభాపతి పతనమున నుపాధ్యక్షుడు మార్షల్ గారును మిక్కిలించుకొనిదేశముల రాను బారులను చాలమంది ఆమెకు సభియ ప్రాముఖ్యము వచ్చిరి. బ్రిటిషువారి పతనము లాయుడు జార్జి గారు సానుభూతి వార్తలపేరి. సమాధి సమయమున విద్యుత్ప్రకృతియు నిలుపబడినది.

జర్మనీ

క్రొత్త జర్మను విచేతముంట్రి.

కొమెన్ టేగను, జనవరి 5:— మిక్రిమండలివారు విధించిన సంద మరతులన్నిటికిని జర్మను లంగికరింప గాదని క్రొత్త విచేత మంట్రి హారురాంటజో తెలిపెను. (వెసిడెంటు విల్సను గారి మరతులను జర్మనులు నెరవేర్తురు. తక్కిన మరతులను ముఖ్యముగా క్లెమెన్సో ఎరతులకు జర్మను లంగికరింపరు. ఈవిషయమును రాంటజో గారు స్పష్టముగా తెలిపిరి. ఇదివర కెవ్వరు నిజీవల నిట్లు ఖండితముగా తెలుపలేదని బెన్ నడు టగ్నాటుపత్రిక వ్రాసినది.

దొరతనమువారికి సేనలు తోడ్పడుట.

పోస్టుడెయిలు లూబెకుల నుండి సేనలు ఫిరంగులతోను మరఫిరంగులతోను దొరితనమునకు తోడ్పడుటకు బెర్లినుకు వెళ్లుచున్నది. దొరతనమువారి సేనలు పోస్టుడెయిలు కొన్ని బెర్లిను రైలుస్టేషనులకు ఆకమించెను. బెర్లినులోను బోర్న్ లోను విప్లవకారులు రైలుబండ్లమీద ఫిరంగులను తుపాకులను కాల్పుటచే రైలుబండ్లు నడుచుటలేదు. (ఫ్రాంకుఫర్టులో బాంకులు మూయబడినవి. కార్మికులను వైసలకును టెల్లు వార్తాసంఘ కార్యాలయమునకు వశపరుచుకొనిరి.

స్వార్తకనులు పత్రికాలయములను ధ్వంసముచేయుట.

దాన్య మండల్యారెంబర్లులలో ఎబర్దురతనమునకను కూలముగ నున్న పత్రికాలయములపై ని చేతి గోళములను వదిలి స్వార్తకనులు తగులబెట్టిరి. ముద్రాయంత్రములను కాల్చివేసిరి. మెక్లింబర్గు దొరతనమును తొలగించుటకు కొంద రొక నావికుల నాయుత్తము క్రింద యత్నించి వారు ప్రభుత్వ కార్యాలయములను సేనానిధియుల నాక్రిమించిరిగాని పిచ్చుట నైకులు తలపడి నావికుల నోడించి తిరిమిరి.

పోలీసు ఏర్పాటు.

బెర్లినులో కాంతిని నెలకొల్పటకు 5 పోలీసుదళములు పనియత్నించుచున్నవి. హెనిఎకరసు తొలగించుటకు కొందరు పృథుత్వప్రతినిధులు వచ్చిరి. ఆకేసును సరిగా విచారించక తన్ను తొలగించుట కంగీకరింప నని అతడు పిస్తోలును చూపి ఖండితముగ నుడువుటచే ప్రతినిధులు వెడలిపోయిరి.

జర్మను లింకను అంతర్గ్రాములను కట్టుట

లండను, జనవరి 4:— జర్మనీలో 170 అంతర్గ్రాములు కట్టుటకు చున్నవి. వారు మొత్తము 550 అంతర్గ్రాములను కట్టిరి. పనివాండ్ర కేవల పని మాపరలసి యున్నది గాన నిర్మాణమునకు మిక్రిమండలివార భ్యంతరము కలగచేయలేదు. నిర్మింపబడిన పిచ్చుట వానిని విక్రయించెదరు. ఇంతవరకు 122 అంతర్గ్రాములు బ్రిటన్ దేశపు కేపులకు వచ్చినవి. ఇంకను 58 రావలసియున్నవి.

స్వార్తకనులతో రాజీకుదరక పోవుట.

అమెస్టర్డం, జనవరి 5:— స్వార్తకనులకును జర్మను దొరతనమునకును సమాధానము కుదరలేదు. స్వార్తకనులకొరకలకు దొరతనము వారంగీకరింపలేదు. వలంటియు దొరతనము వారిపక్షమున చేరుచున్నారు. 7 వ తేదీ సాయంకాలము స్వార్తకనులను పోస్టుడెయిలు అన్వలిబ్రాండెబర్గు రైలుస్టేషనులనుండి తిరిమిరి. రైల్వేప్రధానకార్యాలయము దొరతనము వారికేమైనది. ప్రధానతంత్రికార్యాలయముయొద్ద గొప్పసోరాలుము జరిగినవి. ఫిరంగులు గూడ నుపయోగింప బడినవి. వివరములు తెలియలేదు.

దొరతనమువారి ప్రకటనము.

బెర్లినున గరము న స్వార్తకనుల వ్యాప్తి పరచుచున్నది. సాంఘికవాదులు కాల వారితో కడవరకును పోరెదనని హెయిలిబెర్గు ఖండితముగ నుడిచెను. గాన దొరతనమువారు సేనల నాయుత్తమమునున్నారని దొరతనము వారు కార్యకర్తలకే పాటిస్వసంఘములకు తెలిపిరి.

స్వార్తకనుదొరతనము.

విప్లవసంఘమున చేసిన లిమయ నేడనుకట్టుగానున్నార్తకనుదొరతనము నేర్పరచిరి. ఆరంభమునకుటిస ఆభ్యుత్థము.

రేడెక్కు బెర్లినులోనుండుట.

అమెస్టర్డం, జనవరి 5:— బెర్లినునుండి ఇట్లాకసంకేతము వచ్చుచున్నది. బోల్లివిల్సనాయకుడు రేడెక్కు ఇంకను బెర్లినులోనున్నాడు. ఇదివరలో రాయబారిగనుండి బోల్లిగారు గూడ వచ్చిరి. "హాల్సన్డ్రైటింగు" పత్రిక ఈసంగతిలయు నబద్ధ మనుచున్నది.

బెర్లినునగర మంద రాజకము

వేలు, జనవరి 5:— బెర్లినునుండి ఇటీవల తెలియకచ్చిన సమాచారమును బట్టి ఆచట నింకను ఆరాజకము ప్రబలముగ నున్నదనియు, పరివాలక కాభలన్నియు దుస్థితియందున్నవనియు బాగుగ విదితమగుచున్నది. స్వాధ్యక్షులు (తీరవాదులు) ప్రభుత్వమువారు ముద్రాలయముల నాగ్రమించి బెర్లిను అయోమార్గములను బట్టుకొనిరి. రెయిల్వేకు నడవకున్నది. ప్రధాన నగరమునుండి తక్కిన ప్రదేశములతో గలసియున్న అన్నివిధములగు మార్గములను ఆరికట్టబయలు నని వారి యుద్దేశ్యము. అందువలన వైస్యములు తప్పుట ఆరింపబడునని వారి యుద్దేశ్యము. నిల్వలంపాట్ల సమీపమున నిన్నటి మధ్యాహ్నము భయంకరమగు పోరాటము జరిగెను. హెర్ ఎబర్దు చీడ్కాను గారిలు చాన్సుల లీని సమీపించిరి. వైసకులు వారిని నిలువరింప నేరకుండిరి. స్వాధ్యక్షులకు సనేక తుపాకులును, మోటారుబండ్లును ఉన్నవి. వారిపుట గాడ్సు వైస్యపు మూడవ పటాములును బేరెక్కులను ముట్టడించుచున్నారు.

కుమ్మ

ప్రిన్సు క్రోపోట్కినును హత్యచేయుట.

లండను, జనవరి 4:— 1917 లో కుమ్మకు మరల వచ్చిన ప్రిన్సు క్రోపోట్కినును హత్యచేయుటకు హత్యచేసిరిని కుమ్మలో పట్టుకొనబడి తిప్పించుకొనినచ్చిన ఒక అంగ్లదేశియుడు నుడిచెనని బెర్లినునుండి తెలిచివార్త వచ్చినది.

ప్రజలు తిండిలేక చనిపోవుట.

వెట్రోగ్రాదు నగరమున నితి దుస్థితిగా నున్నది. ఆవికకాలమున నగరమునకు నున్న శిశువాము కాగలదు. వెక్కుమంది తిండిలేక పిడుగులలో తడి చనిపోవుచున్నారని ఫిన్లాండు సరిహద్దున పట్టుకొనబడిన బోల్లివిల్సను తెలిపిరి.

వైదేయాలో మిక్రిమండలిసేన.

జపానువారు వైదేయానుండి 24 వేలమంది సైనికులను స్వదేశముకుపంపిరి. ఇకముందవట చాలస్వల్పవైస్య ముంపబడునని యుద్ధకార్యాలయమువారు ప్రకటించిన టాకియో విశేషము డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు పత్రికకు వ్రాసెను.

పోలాండు ప్రతినిధులు

పారిసు, జనవరి 5:— పోలాండుదేశము ప్రత్యేకదేశముగ నిరూపింప గోరుటకును ఆహారపదార్థములను సేవలనుపంపబోయటకును క్లెమెన్సో పంపుట గాడ్తో, మచ్చటించుటకు నలుగురు పోలాండు ప్రతినిధులు పారిసు నగరమునకు వచ్చిరి.

ఆస్ట్రీయా

హంగరీదేశము.

పారిసు, జనవరి 4:— సంధియాలవారు నిమిత్తమును, ఆస్ట్రీయాయొక్కయు మట్టుప్రక్కల నుండు దేశములయొక్కయు రాజకీయ సాంఘిక కార్యక సమస్యలను బాగుగ గ్రహించు నిమిత్తమును అమెరికను కమిషను ఒకటి ఆస్ట్రీయా హంగరీ కంపబడును. దాని ప్రధానకార్యాలయము వియన్నానుండుండును. (వేగు, బుడాపెస్టు, ఆగ్రాము మొదలగు ప్రదేశములందు కాఖాసంఘములు ఉండును. ఆ కాఖా సంఘము లన్నియు నప్పువపుడు తాము తెలిసికొనిన సంగతుల నన్నిటిని కమిషనువారి పురోధక సంఘమునకు తెలియ బరచుచుండవలయును. ఇటీవల ఆర్సెంగులుండెచ్చిన హర్వాడ్ విశ్వవిద్యాలయమునందలి ప్రాఫసరు కాక్సింజిగారు ఆసంఘమున కధ్యక్షులుగ నుండురు. తక్కిన సభ్యులలో మిస్సోరీ విశ్వవిద్యాలయమునందలి ప్రాఫసరు కెన్నరుగారును, సి. ఎం. స్టోరీగారును, లెప్సిగెంటు కర్నలు మెర్కలు మెయ్యుగారును, లెప్సిగెంటు రెజినాల్డానుస్సురుగారును, కెప్టాన్ డెల్లిచాల్సెగారును, కెప్టాన్ పాస్కోలోకుగారును, లెప్సిగెంటు కేరింగ్నోవీగారును గలరు.

జకోస్లావకు నుంట్రివైన పిస్తోలును కాల్పుట

లండను, జనవరి 5:— జకోస్లావకు ప్రధానమంత్రి డాక్టరు కార్మికినువైన 8 సారాలు పిస్తోలును కాల్చిరి గాని అతనికి గుండ్లు తగులలేదు.

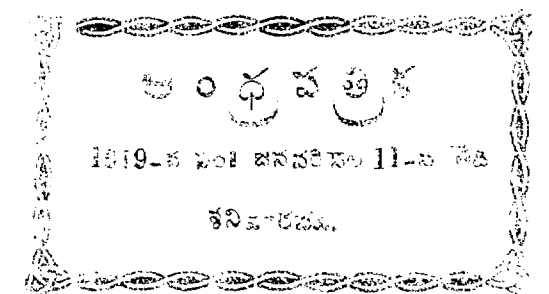
అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘము

ప్రొటోహాము, జనవరి 5:— సాంఘికనాయకుడు ఎం. బ్రాంటింగుగారు సందీపనతో సమాసముగ లాసానీకర్త జరుగు అంతర్జాతీయ కార్మికసభకు తాటికీకప్రభుల గూడ నాన్య నిందిరి. రుష్యా సాంఘికవాదులను, రుష్యా కేంద్రీకర్త కత్తు వారికిని వారి సంగతిని తెలిపిరి.

అమృతాంజనం డిపో క్యాండ్లు.

అనివార్యము లగు కారణంతరముల వలనను అమృతాంజనము డిపోవారి 1919-వ సంవత్సరపు క్యాండ్లులను సకాలమునకు పంపజాలక పోయి నందులకు చింతిలుచున్నారు. వారము దినము లుగా క్యాండ్లులు పంపబడును గాన క్యాండ్లులను కోరిన గ్రాహకులు విలువలను నకు మన్నించుటకు ప్రార్థితులు

కార్యనిర్వాహకుడు.
అమృతాంజనం డిపో.

స్వదేశ సంస్థానములు:

జాతీయోద్యమము.

ఈ విషయమై కె. యమ్. పన్నికాయగారు డిసెంబరు మాసపు మార్చి ౧౯ రివ్యూ పత్రికలో, నిజస్థితిని వెల్లడించిరి. స్వదేశ సంస్థానములు స్వపరిపాలనము నంగీకరింప వని, అంగ్లో హైందవ పత్రికలు దెబ్బలు యాచారమునని. కాని, యీ సూచన నిరాధారముని పన్నికాయగారు స్పష్ట పరచి యుండిరి. ఒక్క విషయము మాత్రము సత్యము. జాతీయోద్యమము స్వదేశ సంస్థానములం దంతగ వ్యాపింపలేదు. స్వదేశ సంస్థానాధీశులం దింకను రాజకీయాభివృద్ధి గూర్చి విశేషముగా నాతురతి గాన్పించలేదు. కాని, జాతీయవాదు లయి నను, భావి రాజ్యాంగ పరిణామమునందు, స్వదేశ సంస్థానము లెట్టి స్థాన ములంకరింపవలెనో, నిర్ణ యింపలేదు. ఈ విషయమై వారు తగిన యోచన గావించలేదు. బ్రిటీషు హిందూదేశము విషయమే వారి దృష్టి నాకర్షించుచుండెను. స్వదేశ సంస్థాన ముల గూర్చి కాంగ్రెసుసభ యంతవరకును, ఎట్టి నిర్ధారణ గావించి యుండలేదు. మాంటాగూగారు రయినను, వీటి విషయమై ఎట్టి నిర్ణయమునకు రాకుండుటయందు, వింత లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో స్వదేశ సంస్థానములు జాతీయమహాసభను గాని, జాతీయోద్యమమును గాని, ఆదరించుట కష్టము. స్వరాజ్యాశయము ప్రబల మయిన కొలదియై, హిందూదేశ భావి పరిణామము గూర్చి, భార తీయులు యోచింప దొడగిరి. హిందూదేశమున సంయుక్తరాజ్యాంగము ప్రబలుటయే సుసాధ్య మని వారికి పొడగిట్టెను. అట్టితర, స్వదేశ సంస్థాన ముల స్థాని చెడ్డయొ వికలము నిర్ణయింపక తప్పదు.

జాతీయోద్యమము, స్వదేశ సంస్థానములందు విలవిగ వ్యాపింపకున్నను, సంస్థాన ప్రజల దృక్ప థమునందు, తీవ్రముగా మార్పు గలిగించుచున్నది. అట్టి మార్పు కొంతవరకు, సంస్థానాధీశుల యభి ప్రాయములలో గూడ గలదు. అనేక సంస్థానము లలో శాసన నిర్మాణసభలు నెలకొల్పబడుచున్న వి. పరిపాలనాభాధ్యతలో ప్రజలకు గూడ స్థాన మొసగబడుచున్నది. హైందవరాజ్యాంగమునందు తాము గూడ పాల్గొనవలయు వని, సంస్థానాధీశు లాశించుచున్నారు. బ్రిటీషు ఇండియాలో స్వపరి పాలనాశయము సఫలత గాంచిన కొలదిని, స్వ

దేశ సంస్థానములలో గూడ సక్రమాభివృద్ధి గలు గక తప్పదు. స్వాతంత్ర్యవాతావరణ మా సంస్థాన ములలో ప్రబోధముగలిగించి తీరును. బాధ్యతలేని యధికారమును భారతీయు లికమీద నంగీకరింప జాలరు. స్వదేశ సంస్థానములలో గూడ బాధ్యతా యుత్రప్రభుత్వమును ప్రవేశ పెట్టుట, సంస్థానక్షేమ మున కత్యవసరముగను. ఈ రహస్యమును, రాజ ప్రతినిధి గారు భరతపురపు సంస్థానాధీశుని కిచ్చిన హితవాక్యములందు, గన్పట్టుచున్నది. స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలు, జాతీయోద్యమము పై సంతగ త్రెన్ది వహింపకబోవుటకు, కారణము లేట తెల్ల మే. బ్రిటీషు ఇండియానుంచునలె, స్వదేశ సంస్థా నములం దంతగ సంక్షిప్తములగు వాణిజసమస్యలు లేవు. ఉన్నతోద్యోగము లక్కడ భారతీయుల కొసగబడుచున్నవి. ప్రజలను క్రుంగదీయు పన్ను లంతగ లేవు. ప్రజ లందుచే జాతీయోద్యమా వసరమును గుర్తించక, విశాలదృష్టిని జూపలే కున్నారు.

కాని, వారైనను స్వపరిపాలనోద్యమమునకు ప్రతిఘటించుగ నుండురచుట కల్ల. స్వపరిపాలనా విధానము బ్రిటీషు హిందూదేశమున చచ్చింపబడు చుండ, మైసూరు తిరువాన్కూరు ప్రజలు గూడ ఈ సమస్యను శ్రద్ధతో పరిశీలించుచున్నారు. బ్రిటీషు హిందూదేశవాసులలో బాటు, తాము గూడ అభివృద్ధి జెందవలెనని యభిలాష జూపు చున్నారు ఇంతవరకు స్వదేశ సంస్థానాధీశులు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము నకు మాత్రమే బాధ్యత వహించుచున్నారు. కాని, స్వ పరి పాలనావిధానము ప్రవేశ పెట్టబడిన పిమ్మట, వారు తమ ప్రజలకు బాధ్యత వహింపవలసి యుండును. జాతీయోద్యమసంచలనము సంస్థానములందుగూడ ప్రవృత్తు మగుచున్నది. అది సక్రమముగ బెరుగు టకు తగిన యవకాశములను సంస్థానాధీశు లిచ్చుకొనుండియు నొసగవలెను. ఈ ఘనకార్య మును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవలెను. ఈ సమస్యను నేడో కేటో పరిష్కరింపక తప్పదు. ప్రక్క నున్న బ్రిటీషు హిందూదేశమున స్వపరిపాల నము నిర్విముక్తుగ కొనసాగుచుండ, నిరంకుశ విధానము సంస్థానములందు చిరకాలము నిలువ నేరదు. ఈ సత్యమును గ్రహించి, స్వపరిపాలనా సంస్థల నిష్పత్తినుండియు సంస్థానములలో గూడ ప్రవేశ పెట్టి, సక్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడుట ప్రభుత్వ ధర్మము. ఈ ధర్మముగూర్చి పన్నికాయగారి టిలుల వ్రాయుచున్నారు:

“ప్రస్తుతము, సంస్థానాధీశుల విధ్యుక్తమును, మన విధ్యుక్తమునుగూడ స్పష్టమే. జాతీయోద్య మమునకు వారు తమ యాదరమును జూపవలెను. జాతీయవాదులకు తగినతీక్షణ మొసగి, దేశీయుల పరిపాలనాసామర్థ్యమును శౌర్యవ్రతాపములను నంపింపవలయును. సజమగు జాతీయసాంప్ర దాయములను రక్షించి పోషింపవలెను. సకాల మురుదొందినపుడు సంయుక్తహిందూదేశము సంత ను సౌఖ్యన ద్వపరిపాలనా మార్గములందు నడపు టకు సంసిద్ధులై యుండవలెను.”

కాంగ్రెసుసభ : అవ్యక్తపు వ్రాతలు.

భిల్లి కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములు త్వరలో సభామగుడుముల భారతీయులు కృషి సలుపు నల యును. తీర్మానముల గావించినంత మాత్రమున లాభము లేదు. ప్రతి మ దలతాలూ గా గ్రామ నిధులును, తమ యంగీకారమును సూచించుచు, తమ దృఢసంకల్పము విధికారుల కెరుక పరుకవలయును. స్వయంనిర్ణయ సూత్రాధికార

మును తమకు ప్రసాదించవలయునని ఎలుగెత్తి చాటవలయును. ఈ సమయమున మాంద్యము బూని లాభ ముండదు. పునర్నిర్మాణసమయమున హైందవసమస్యలను నిలిపి యుంచుట కాంగ్ల దేశ మున ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని, తెలియుచు న్నది. హిందూదేశ సమస్య తృప్తికరముగ పరిష్క రింపబడనిది, సామ్రాజ్యపునర్నిర్మాణము కొనసాగ నేరదని భారతీయులు స్పష్టముగ వెల్లడింపవలయు ను. కాంగ్రెసు సభలో సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వా తంత్ర్యముగూర్చి సభిప్రాయభేదములు గలుగుట, అభివృద్ధిసూచకము గాని వేరుగాదు. కాంగ్రెసు సభలో నన్ని పక్షములవారుండి కృషి సలుపు లకు వీలు గలదు. కాంగ్రెసు మహాసభ జాతీయ సంస్థ. పార్లమెంటుసభలో, కన్యర్వెటీపులు, లిబ రలు, విరిషు జాతీయవాదులు, లేబరు పక్షము వా రెల్లరు, జేరి కార్యముల నెలుల నిర్వహించు చున్నారో నటులనే కాంగ్రెసు సభలోగూడ నన్ని పక్షములవారు జేరి కృషిసలుప వచ్చును. జాతీయ మహాసభలో వేర్వేరుపక్షము లున్నగాని, దేశాభి వృద్ధి కొనసాగనేరదు. అన్ని పక్షములవారును తమతమ యభిప్రాయముల నన్యుమహాసభలో వ్యక్త పరచి, యితరులను తమ నంకకు, నాకర్షించుటకు ప్రయత్నింపవలయును. కాని, వివిధ పక్షము లును, జాత్యైక్యతకు భంగము కలుగుకుండుటకు సభనుండి చీలిపోగూడదు. కాంగ్రెసుసభలో, బొంబాయి తీర్మానముల సత్కరింపగూడదను వాగు గూడ కాంగ్రెసు సభలోనుండి చీలిపోక, నక్కడనుండియే కృషిసలిపెద మని స్పష్టపరచిరి. ఇక్కార్యము మిగుల ప్రశంసార్హము. జాతీయ మహాసభపై నన్ని పక్షములవారును గాఢానురా గము గలిగియున్నారని, ఇందుమూలమున సువ్యక్త మగుచున్నది. మా సమకాలికపత్రిక యొకటి మే మిట్టి భావముల నింతకుమున్ను దెలిపినందులకు “సావాసమా మోసమా లేక రెండునా” అని అప భ్రంశపు గ్రాతలకు పాల్పడినది. రాజకీయవిషయ ములలో ప్రథమసూత్రముల నైనను గ్రహింపలేని వారవ్యక్తపు వ్రాతలకు పాల్పడుటకంటె, మానము వహించుట శ్రేయస్కరము.

సంధిరథ

కొలదిదినములలో మిత్రముండలినభయు, నా పిమ్మట సంధిసభయు గూడచున్నవి. ఈ సమయ మున మిత్రముండలివా రే ప్రభుత్వములతో సంధి జేసికొనవలెనో, నిర్ణయింప వీలుగాకున్నది. కెయి జరు ప్రభుత్వ మంతమొందుటచే ఎల్లరు సంతసిం చిరి. ప్రజాస్వామ్యమున కనుగుణ్యముగు ఎబ్బు ప్రభుత్వ మాస్థాన మాక్రమించుట సమంజసముగ నున్నటుల దోచెను. కెయిజరు పక్షవాదులు కొందరు దేశమునం దున్నను, ఎబ్బు ప్రభుత్వము వారి ప్రతిభను చల్లార్పకలిగెను. కాని, నిష్కృతుల బ్లానిస్టుల ప్రోద్బలముమూలమున, స్పార్టకసు యుద్ధము మిథివృద్ధి జెందుచున్నది. ఉద్యమనాయ కులుగ లీబ్నెక్టు మొదలగువారు పైనికుల తోడ్ప టుతో ప్రస్తుతి ప్రభుత్వమును దొలగింప ప్రయ త్నించుచున్నారు. రూబరుతంత్రీవాదల పనునెంచి ఎబ్బుప్రభుత్వ మూగులాడుచున్నటుల గాన్పించు చున్నది. బర్లినునగరమును గూడ, స్పార్టకసు పక్షమువారు స్వాధీనపరచుకొన జూచుచున్నారు. ప్రభావభవనములను వీరప్రేమించిరి. పూర్వ వార్తా ప్రకటన సంఘమును స్వాధీనపరచికొనిరి. ఎబ్బు ప్రభుత్వము పశ్చిమాసియాచేతి పత్రికలను తమల బెట్టిరి. పర్యవసాన మెలులుచునో తెలియును. ఇతీయ గాక, జర్మనీలో నింకను మూతన జలంత గ్రాములు నిర్మింపబడుచున్నటుల దెలియుచున్నది.

మాట నిలుకడ లేనట్టియు, తగిన స్థైర్యము వహించ నట్టియు, ప్రభుత్వముతో సంధి జేసికొన సాధ్య మగునా? అట్టి సంధి ఫలదాయక మగునా? ఈ విషయమును నిర్ణయించుట సులభసాధ్యము గాదు. అయినను, స్వాతంత్ర్యోద్యమము విషయ సిద్ధి జేంచుచున్నపుడు, దానిని సానుభూతితో నడి జేయుట భావ్యమని విల్సనుగారిదివరకు చెలిపియుం డిరి. న్యాయము, ధర్మము, విల్సనుగారి ముఖ్యాశయ ములు. మిత్రమండలివా రెల్ల రీ యాశయములనే వ్యక్తీకరించిరి. వీటిని గమ్యభావముగ బెట్టికొని కృషి నలుపుచో, ఎట్టి విఘ్నము లయినను, సమయగలవు.

లేబరుపక్షపు విజ్ఞాపనము : హిందూ దేశము

లేబరుపక్షపు విజ్ఞాపనమునందీ వాక్యములు గాన్పించుచున్నవి.

“మిత్రమండలివారి సంగ్రామోద్దేశము లే సూత్రములపై వాధారపడియున్న ప్రా సట్టి సూత్ర ములను తన యధీనముండుండు ప్రజలకు లేబరు పక్షమువారు వర్తింపజేయుదురు. ఇర్రెండునకును, ఇండియాకును, స్వాతంత్ర్య మవసర మని వారి యభిప్రాయము. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముతో పరా ధీను లగు నెల్ల జాతుల వారికిని వీరు స్వయంనిర్ణ యాధికారము నొసగెదరు.....లేబరు పక్షము వారు స్వేచ్ఛా పౌర స్వము, వాక్స్వాతంత్ర్యము, వ్యతికా స్వాతంత్ర్యము, పార్లమెంటు సభా స్వాతం త్ర్యములను రక్షింతురు. లేబరు పక్షమువారెప్పుడును స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము నభిమానించు చున్నారు. లేబరు పక్షమువారు నూతన పునర్ని ర్మాణమును వాంఛించుచున్నారు. ప్రజాస్వామ్య సూత్రములపై దాని వాధారపరచి, జాతీయ, అంతర్జాతీయధర్మమును నెలకొల్పు యత్నించు చున్నారు.”

శ్రీమ్రుకాలములోనే, లేబరుపక్షము విజయము బడయక తప్పదు. అప్పుడు నూతనపునర్ని ర్మాణము, ప్రజాస్వామ్యసూత్రములపై గావించబడుననియు, హిందూదేశపు వాంఛలు సంపూర్ణముగ నెఱవేలు ననియు, సూహించవచ్చును.

విముక్తులగు నిర్బంధితులు

వంగదేశ నిర్బంధితులు వేయిమందివరకు విడిచిపెట్టబడి రసము, మరి నూర్గురు కొలది మాసములలో స్వాతంత్ర్యము బడసెద రనియు, ౧-వ తేది అచ్యుతబజారు వత్రిక వలన చెలిసి కొనుటకు సంతసము గలుగుచున్నది. వీరు, సంఘమునం దుపయోగకర మగుటలు తగిన యవ కాశముల గలిగించుట ప్రభుత్వపు ధర్మము. కాని, నిర్బంధితులు విద్యాప్రతిష్ఠాపనలో జేరుటకు వీలు గలుగుట లేదని, అచ్యుతబజారుపత్రిక చెలుపు చున్నది. వీరు, విద్యాప్రతిష్ఠాపనాధికారులకు ప్రవేశమునకు దరఖాస్తు నుపగ, అది డైరెక్టు గారి కంపటము. వారు ప్రభుత్వ వాక్యదర్శి గా కంపుదురు. ఇది తిరిగి విద్యాలయాధికారి జేరును. అటుపిమ్మట నది విశ్వవిద్యాలయమునకు బంప బడును. కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట దరఖాస్తు దారునికి విద్యాలయమున ప్రవేశము లేదని, జవాబుచేరును. ఇట్టి పద్ధిని, ప్రభుత్వము వారు వెంటనే దొలగింపవలెను. నిర్బంధితులు సక్రమ మార్గముల బ్రవేశించి, సత్వేషులుగ బెరుగుటకు తగిన యవ కాశముల నొసగవలయును. అంతయు గాని, వారిలో నిరాశను బ్రాపించజేయుట భావ్య ముగ నుండదు.

భారతీయులు చనికిరారు.

ప్రభుత్వవాఖా నిజ్ఞాపనలొకరు, తన పనిని జాలించుకొనుచున్నారనియు, ఈ పనికి భారతీయు లెవరును బనికిరారని ఆంగ్లేదేశమున కధికారులు తంత్రీవాక్త నుపగ, నక్కడ తగినవారు లభింప లేదని ప్రత్యక్ష మే తెలిచె ననియు, ఎటులయు నను ఇంగ్లండునుండియే యొకరిని బంపవలె నని తిరిగి యొక తంత్రీవాక్త నుపగబడె ననియు, బొంబాయి ప్రాధికారులు వత్రిక కొక రిలేఖని వ్రాము చున్నాడు. భారతీయులున్నతోవ్యోగములకన్నులని ఎంతకాల మిటుల ప్రతిపాదించబడుచున్నారో తెలియదు. నూంటాగూ విధాన మయినను, ఈ దుష్ప్రతిని బూర్తిగ దొలగింపబాలరు.

రాష్ట్రాధికారుల సభ

ఢిల్లీలో నేటిదినము వివిధ రాష్ట్రాధికారుల సభ జరుగగలను. రాజ్యవతినిధిగా రధ్యక్షత వహించెదరు. అన్ని రాష్ట్రముల యధికారులును సభకు వెడలిరి. కాని, ముద్రాను గవర్నరుగారు మాత్ర మేలుకో వెడలరని, చెలిసింది. నూంటాగూ విధానముపై వీరి కివ్వములేని మాట నిజమే. కాని సభలో తమ ప్రత్యేకాభిప్రాయముల నేల చెలుప గూడదు? ముద్రాను ప్రభుత్వమువారికిని భారతీయ ప్రభుత్వమువారికిని వరప్రరానుకూల్య మింత వరకును గలుగకుండుట విచిత్రము.

జాతీయమహాసభ సభ వివిధముఖముల చీలిపోవునా?

అన్యతబాధ తత్రిక యిట్లు వ్రాము చున్నది:— అస్సామీయే తెను వాదాంధుమువారు మరెయిక అసత్యమును పోకటించిరి. జాతీయసభకు కార్యదర్శులుగ నుండిన సి. పి. గారుస్వామి అత్యుగ, భుగీగారు తమ పదవులకు రాజీయి ద్విరట్టుక, వారు తిరిగి వానికి ప్రయత్నించుట లేదనియును వారు తెలియ జేసిరి. ఆ వాక్తన వ్రాసేవారికి జాతీయసభా విధానమును అచారమును తెలియదు. జాతీయసభకు సంకల్పర మున కొకసారి కార్యదర్శులకు ఎన్న కొన చుండురు. వారిని తిరిగి మరుసటి సంకల్పరమునందు యెన్న కొనినను, గతించిన సమావేశమునకును రాజీవు సమావేశమునకును మధ్యను జరిగినగారి రాజీనామాను విషయము బహుళ తరదు. రా మస్వామిఅత్యుగ, భుగీగారు కార్యదర్శులకు సంకల్పరాం తమునందు సోయి యుండుటచే వారు రాజీ యయ్యలేదు. వారు తిరుగ వాడనికి ప్రయత్నింపకపోవుట జాతీయసభ వారి తత్పరము కాదు.

గతసారి మల్బారావు పంతులుగారు తమ పదవిని చాలించుకొనినప్పుడు అద్యక్షురాలిసో కలిసి పనిచేయుటకు ఏ అండునను కారణముచే రామస్వామి అత్యుగకారిని కార్య దర్శుగ నియమించిరి. ఈ కర్మము అత్యుగకుగ క్రొత్త వారు కచ్చిరి కావున ఈయే దా కారణ మున ర్తింపదు. చెన్న పురకిని ప్రయోగముల లంగరంగదు. జాతీ యసభా కార్యాలయము చెన్న పుర కుండుండినప్పుడు మా ల వాగ్గి గా గా కార్యమును నిర్వహింపబాలరు. ఆ కార్యాలయమున ప్రయోగమునకు వెట్రికతో రామస్వామి అత్యుగగారు తిరిగి కార్యదర్శు పదవికి నుత్తించుటలన ప్రయోజన ముండదు. అన్నివిధములకు ఆనందము గోకరు వాడ మి. బాగా నిండుకు నియమితులగుటలన, మాలస్వా మారు సమీపమునం దుండి వానిని నిర్వహింపవచ్చును. పని యుండినో మాలస్వాగారు అన్న వెల్లి రాగచ్చును. లేదా మి. బాగాను ప్రయోగము వెల్లి రాగచ్చును ఎన్నిసార్లు అనసర మైన నన్ని సార్లును వారు వెల్లి రాగచ్చులకు పిలువ్చుని.

వీరింటి నీ ఘోషనలకనే రామస్వామి అత్యుగగారికి కార్యదర్శిపదవి కచ్చెను. కాంత్రాను క్యరహారము తృప్తికర ముగ నడుచుటచే కార్యదర్శు తనదగ్గర నుండవలయు నని ఆమె కోరిక. భుగీ గారు సిండురీవాసులు. వారెప్పుడును గత కర్మము కాంత్రాను క్యరహారములను స్వయముగ కలుగ జేసికోలేదు. క్రొత్త కార్యదర్శుల నియామకము విషయమై వార్తా సంఘము వారు తెలిపిన యవ కాశమును మేలు ప్రార్థిం ఘండింపలేదున్నాము. ఎన్నోకీకముగ నుండి తమగోరియను కాబాడుకోరికనుండి యెదల ఆనోసియే తెడు వార్తాసంఘమువారు దానికి తగినట్లు వర్తింపవలయును. రిసయధికారమునం దుండిన యుద్ధోగ్యుల యభిప్రాయములను యూహలను వార్తాసంఘమువారు ప్రకటింపగూడదు.

యెన్న జాతీయసభ యందు జరిగిన కార్యక్రమమునుబట్టి చూచినయెడల సభ ఏవిధముఖముల చీలిపోవు నని తలచుట కారధరములు లేదని తెలియగలదు. రాష్ట్రముల పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాధికారము గురించియే కొంత భేదాభిప్రాయము కలిగింది. వారికంతకును అతివాదులు కారకులని సభ యుపాధ ముకు నిష్కల్మష భావముతో చదివినవారికి తోచదు. పండిత మాలవ్య అ తి వా ని కా డు. సంస్కరణ సమర్థులు వారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు తిరిగి యెత్తిరి.

స్థానిక వార్తలు

ప్రేమ:—కొత్తకేను శివయ్య శేవు.

ఉపన్యాసములు:—ఈసంవత్సరమున జరుగు న్యాయవాదుల సంఘపు సభయందు సి. పి. రామస్వామి అత్యుగ గారు న్యాయవాదుల కర్తవ్యమును గురించి యుపన్యాసించును

జగన్నాథ భక్తసభ:—వైకుంఠ ఏకాదశిమహా త్సవసందర్భమున బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణభాగవతులు గారు కులపీఠాను చక్రియను రేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు వారి కథగా చెప్పెను.

ఎచ్చూరు జాలికాపాఠశాల:—పాఠశాలయొక్క పదియన పాఠశ్రీకోత్సవము రేపు సాయంకాలము 4 గంటలకు మానీయు లగు రావు బహదర్ రంగాచార్యులు గారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగును.

మరణము:—యెన్నటిదిన మదయను రామపురము నివాసులు సి. పి. పరీక్షయందు చాలితేన యువకులును నగు వేంకటరామయ్యగారు గారకువారు సముద్రమున స్నానము చేయుచు అకస్మాత్తుగా మరణించి రని వివరము చింతింపుచున్నాము.

ట్రాంవే కంపెనీ:—యదరాను ట్రాంవే కంపెనీ వారు తిరువళ్ళీకేనుందు గల పార్థసారథి జేవాలయమునకు ముగ్గుటి ఏకాదశి మహాత్సవసందర్భమున వెల్లు జకుల సౌకర్యాగము రేపు వేవరకాయన రిగంటలకుండి ప్రత్యేక ట్రాంబండ్లను కప్పమును చూసు, బ్రాడ్వే, చాళిపేట, సెంట్రలు ప్రేషను, తెరుయ మెట్టులనుండి నడుపబడు నని ప్రకటించుచున్నారు.

వైకుంఠ ఏకాదశి, ద్వాదశి, నాటక ప్రదర్శనములు:—చెన్న పురి ఆంధ్రసభవారిచే 1919 సం॥ జనవరి నెల 12-తేది ఆదివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు యక్కాం గడయు, కొన్ని హాస్యపుసీతులకు ప్రదర్శింపబడును 1919-సం॥ జనవరి నెల 13-తేది సోమవారం సాయంకాలం 3-గంటలకు లక-మళ నాటకములు దివాన్ బహదూరు గోవింద చాన్ చతుర్వజవాన్ గారి యాజమాన్యము క్రింద ప్రదర్శింపబడును.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:—ఈ జనవరి నెల 12-వ తేది వైకుంఠ యేకాదశి ఆదివారము వాడు పగలు 3 గంటలకు యదరానులో జాట్లబువువై స్ట్రాట్ యెత్తా మొదలి వీధి 29 నెంబరు వైశ్య వెంకట పొరెగారి భరనయగ మిద్దె మీద ఒక ప్రార్థనసభ జరుగును. ఈ సమాజ స్థాపకులగు మునీశ్వరయ్యగారు కీర్తనలు గాన, పద్యములుగాను, వచనము గాను దైవప్రార్థన సత్పదరు. ఆంధ్రప్రదేశ్ త్రికాపహాయ సుపాదకులగు వెయ్యముడి-శేషగిరి రావుగారు “శ్రీ వేద్యసంబంధము” అను విషయమును పర్యవసించెదరు.

యుద్ధనాయకులు:—యదరాను ప్రచారక సంఘము వారిచే నాహ్వనింపబడిన మేజరు మెల్లెయి, కెప్టను ఆర్మెలు గార్లు కడచిన యామదింపులకుండినగరమున యుద్ధవిషయములను గురించి యుపన్యాసముల నిచ్చుచున్నారు: నిన్న యుదయము శ్రీకళాశాల విద్యార్థియులకును చుధాన్యాములా కాలేజి విద్యార్థులకును, ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిచ్చిరి. సాయంకాలము వై. ఎం. సి. పి. భరణమునందు ఆకరవిలువ గార్లు ప్రభుగారి యాజమాన్యము క్రింద ఇరువురు యుద్ధనాయకులును, చిత్రపట, ప్రదర్శనములతో యుద్ధ మేధి ధముగా చేరుబడునని విరందిరి. ఇంకను వారు రెండువిషయములండి, తరువాత బెంగళూరుకు వెళ్లుదురు.

విరోధాన్ని దృఢీకరించుము

(రైతుల విజయం)

గనుల పరిపాలన

లండన్, జనవరి 4:—నేడు ఉన్న గనుల పరిపాలనలో మొదటి తీవ్రత కలుగుచున్నది. గనులలో పనులను ప్రారంభించి.

ఇంగ్లాండులో కాలమానము

లండన్, జనవరి 5:—మంచు విస్తారముగ మిగులించుట వల్ల పంటలు పడుచున్నవి. వర్షము లధికమగుటవలన భేముని పొంగివది. అంజువలన గాకపోకకు కొంత అభ్యంతరము కలిగినది.

పార్లమెంటు సభ్యులగు సినుఫీను నాయకుని

చట్టకొనుట

లండన్, జనవరి 4:—నాటకపుర ప్రతినిధి యగు బ్రెన్టను భర్తనులూ ఇతర మండలములలో మరలించి దొంగిల్చుచున్నది. ప్రెసిడెంటు విజ్ఞానగారికి నగరసభ్యులు మొసగుటకు దొంగిల్చు నగరసభ్యులను నాటకప్రతినిధులకు పోలిక నగరసభ్యుల పంపుచున్నారు. కేపు సినుఫీనుల వివాదములను జరిగెదరు. అధికారి లభ్యంతులను కలిగింపరు.

నాయకుని వదలుట.

బ్రెన్టనుమీద నేడు కనబడకుండున వలెని వదలివేసిరి.

మంత్రుల మార్పు.

లండన్, జనవరి 4:—చర్చిలగారు అధినేతనముల మంత్రిగ నుండెదమన్నను. వాల్టెరలంగు గారు క్రొత్త ప్రభుత్వ మున నుండెనని కోరుచున్నది. విమానమంత్రిలు రెండవ కాళు లగుదురు. నాకాడల్ ప్రెసిడెంట్ వాల్టెరల కాళు అను రెండు కాళులైనను. మేజరు జనరలు బాంకరుగారు సైనిక విమానమంత్రిత్వమున వదలిరి. ప్రజాకాళులో నున్నవలగా నుండు రు డెయిలీములు తెలిపినది.

జర్మనులు బొంగుటకు కారణము

పారిస్, జనవరి 4:—నవంబరు 12 వ తేదీని లోరైను రంగమున కత్తులను తెలపటకు నిశ్చయింపబడినది. 6 లక్షల మంది పరాను అమెరికా సైనికులు కాసిలానో నాయకత్వ ముక్రింద సర్వసన్నాహములతోను బ్రెచాట్ సానియలవద్ద నిలుపబడిరి. 8 నేల భిరంగులును 300 టాంకుబండ్లును 17 కిలోమీటరుల రంగమున నమర్చబడెను. జర్మనులు ఈ సేన నెదుర్కుటకు 16000 మందిని 1000 ఫిరంగులను మాత్రమే పంపగలిగియుండిరి. జర్మనులలో చాలమంది అసమర్థులుగా నుండిరి. ఈ అసమర్థులను వలన జర్మనులు పూర్తిగా నోడిపోయి యుండును. గానిని గ్రహించి వారి ప్రధాన సేనానుల తాత్కాలిక విరామమును కొరవలసిన వారైరిని ఎక్కల్చియుట ప్రకటించినది.

ఎమిగ్రేషను కమిటీ

లండన్, జనవరి 4:—ఎమిగ్రేషను కమిటీలో బర్నూ హము ప్రభువుగారును, వక్త సంఘ, కలనడేయి, యుద్ధ కార్యాలయ, ఫానిస్ ప్రభుత్వ సంఘప్రతినిధులు నుండును. ఎమిగ్రేషను ఇన్స్పెక్టరు మేజరు ఆఫీసునందలి ప్రస్తుత అధికారవర్గమును తొలగించి కార్మికమంత్రివర్గమునా రింకోకర్నము నేర్పరచెదరు. శ్రీల ప్రతినిధియు నియమింపబడును.

మందుగనులను తీయువారు

లండన్, జనవరి 5:—నాకాడల్ ముందు మందుగనుల కాళువారు స్వచ్ఛమములకు పోగోరి. మందుగనులను తీయు పని తమదిగాదని వాదించి. వారును కొక్కొక్కరికి 2 పాను లభనముగ నివ్వబడునని అధికారులు తెలిపిరి. కొంత మంది పనివేయబడు సరాసరించి. చేపలను పట్టుకొనిన చాలధనము లభించును. ఈ పనుం దసాయము మొండు. ఆదాయము స్వల్పమున వారు నడువగా జీతమును వారమునకు 2 పానుల వంతున అధికారులు హెచ్చించెదమనిరి. అందులకు చాలమంది అంగీకరించి. ఇప్పుడుతెనవారు వెళ్లనక్కర లేదని అధికారులు తెలిపిరి.

బ్రిటిషు సైనికుల కలవరము

సైనికులను తగ్గింపక పోవుటచే వారు కలవరము చేయవారంబిరి. దోమలలోను ఫావుస్టులలోను సైనికులు కలవరము చేసిరి. ఇటువర్తనంకు 200 మంది పెద్దమోటారుబండ్ల నాకొమించి తెలుపాటకు నడిపించి ప్రధానమంత్రి గృహమందు లేకుండుటచే కార్మికమంతులయొద్దకు పత్రికాపులకు పంపిరి. పనులను వారి 10 నాటలలోనదలెదమని వారువాగ్దానముచేసిరి. యోరహమునుండి వెళ్ళువేలమంది సైనికులు బ్రెటనుకు వెళ్లిరి. యుద్ధకార్యాలయమువారికి మీ యిబ్బందులను తెలుపుడని మేయరుగారు తెలిపింపున వారు వెడలిపోయిరి. యోరహములోని సైనికులందఱును వెంటనే విడుదల చేయవలెనని ప్రధానమంత్రికి తంతివార్త నంపుటకు వారు నిశ్చయించిరి. వారికి పత్రికలకు పంపుచున్నారు. సేనలకుత్తింపు కాళువారు స్వయముగ వారయటకు ఫావుస్టు వెళ్లిరి.

కార్మికులు విడుదలను కోరుట.

లండన్, జనవరి 7:—ఫెయిరెల్లు విమానకాలను పగుల గొట్టుచున్న యాంత్రికులలో 400 మంది విడుదలను కోరిరి. వారిలో చాలమందికి వేరు వేరు యుద్ధోగములున్నవనిరి. అట్టిపనులున్నవని యుగింపవచ్చున వారిని వదలెదమనగాను భుగ్గ పత్రికులను తెండని వారికి సేనాని యొకదినము సెలవిచ్చెను.

సైనికులు సైన్యముల తగ్గింపగోరుట

లండన్, జనవరి 7:—అనేకమంది సైనికులు నేటికీ ముక్కరుముగ యుద్ధకార్యాలయమున కేగిరి. సైన్యములను తగ్గించుటకు గూర్చి అధికారులతో మాట్లాడుటకు ఒక ప్రతినిధివర్గ ముట వేచియుండెను. వారిలో నొకడిట్లు చెప్పెను. తాము గ్రీనుడేమునందు మూడుసంవత్సరము లుంచినవేయబడిరి. ఇక నుండి టైన్సును ఇంటికిండి ఇచ్చాల్సవరకు విదేశములం దుంచినవేయబడె రని తమకు నమ్మకముగ బలకవలయును.

అధికారుల ప్రత్యుత్తరము

చాలసేపు అలోచించిన పిమ్మట అధికారు లిట్లు చెప్పిరి. సైన్యమునుండి వీలిపోవుట కధికారపత్రము లున్నవారిని వెంటనే ఉద్ధోగములలో ప్రవేశింపగలగు వారు సైన్యమునుండి వెంటనే తప్పింపబడుదురనియు, తక్కినవారు వెంటనే తమ దళములలో చేరవలయు ననియు చెప్పిరి. సైనికులు సంతోషించుచు నవడికుండి పోయిరి.

ఆర్థికసర్వీసుకోరు అల్లరి

లండన్, జనవరి 5:—ఈ దళమునందు చాలదినముల నుండియు పనిచేయుచున్న వారనేకమంది యున్నారు. దెబ్బలు తగులుటవలనన, వ్యాధిగ్రస్తు లగుటవలనన అనేకులు రణరంగమునుండి ఈ దళములోని కంపబడిరి. అట్లు తమ దళములనుండి విడిపోవుటవలన తామిప్పు డెట్లకు కాలము సైనిక సేవ చేయవలసి. కచ్చుచున్నదనియు, అట్లు అందరికంటె కట్టకడపట విడుదల చేయబడుటకు అంగీకరింపమనియు తక్కిన దళములతో సమానముగ తమకు పంపించినవేయవలయు ననియు వారు కోరుచున్నారు. అల్లరుపాటు మొదలగు అనేక ప్రజ్ఞాపత్రములం దిట్లు వారల్లరిచేయుచున్నారు బ్రోమియందు జరిగిన సైనికసభాభ్యుత్పాదు స్థితి వంతటిని వికరించిచెప్పెను. దొరతనమువారిని తొందరపెట్టవలయు ననియు ఇప్పటి ప్రకారము సైనికుల నిండ్లకుపంపుటకు దొరతనము వారు నిశ్చయించిరేని 1925 వ సంవత్సరమునకు గాని అందఱును విముక్తి నొందవలసినయు చెప్పి అరి డిట్టనియెను. అసమర్థులను తెలుపుటవలన చాల లాభముండగలదు. అధికారులు ప్రస్తుత మొన్నవ ఏర్పాటులు చాల ప్రజ్ఞాపత్రముగ నున్నవని వారాపుత్రిక లనుచున్నవి. దొరతనపు ముఖ్యనాయకులందఱి సంగతిని విచారించునిమిత్తము 7 వ తేదీని పెద్దసభను జేయదురు.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు.

పారిస్, జనవరి 5:—నర్ విక్టోరియా యాజమాన్యమున ననేకమంది బ్రిటిషుప్రతినిధు లేరెంచిరి.

సైనికు లధికార ప్రత్యుత్తరమును గోరుట

లండన్, జనవరి 5:—యుద్ధకార్యాలయము వారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు:—నేటి మధ్యాహ్నము 3-15 గంటలపుడు అయినాదు బండ్లు కెప్టను పాక్కునుండి యుద్ధకార్యాలయమునకు పోయినవి. అభిశ్చయందలి సైనికులు యుద్ధకార్యాలయములో నలు ముఖములగు నిలచిరి అచట బాధ్యతగల అధికారిని జూచెదమని వారు కోరిరి. లండన్ నుండి లాధికారియగు మేజరు జనరలు గారచటికివచ్చి వారి సంగతులన్నియు తమ తమ దళముల అధికారుల ద్వారా తెలుప బడవలయునెగాని అచ్చట విచారింప బడవని అరికట్ట చెప్పెను. యుద్ధము పూర్తియైనను, తా ము యుద్ధమున విజయముందినను సందర్భా నో మి నొందవచ్చునని వారికి తెలియజేసి ఈయుల్లరినంతటిని కొంతమంది అందోళనకారులు గల్పించుచున్నారనియు, ఇందువలన దేశమున కెంతవ్యయములగునో తెలిసికొనునెడల వారు సిగ్గుతో తలచుచుకొందురనియు నరికట్ట పలికెను. అనంతర మాసైనికులు స్వస్వస్థగ నారిపోయిరి.

ప్రాస్తు

అంతర్జాతీయ సంఘము

పారిస్, జనవరి 4:—వివిధజాతీయ సంఘమువారి పరాను ఉపసంఘాభ్యుత్పాద, ఎంబియోను బోర్డాయిగారి నొకవిలేఖ సందర్శించగా నవడిట్లు చెప్పెను. తాము, బ్రిటిషు, అమెరికా, ఇటలీ ఉపసంఘముల అభ్యుత్పాదకు గలసి సంధిసభవారికి క్రిందియుద్దేశ్యమును నివేదించవలయు నని నిశ్చయించుకొనుచున్నారు. వారి వాగవరించి మొదట మిత్రమండలివా రొకసంఘముగ నేర్పడవలయును. వారు మధ్యరక్షిత్వము నిర్బంధముగ నుండవలయును సంగతిని, సైనికసంఖ్యలను తగ్గింపవలయును సంగతిని గూడ తగ్గింపవలయును. పిమ్మట వారు జర్మనీకి తమ సంధి మరతులను తెలుపవలయును సంధి ముగిసినవెంటనే మిత్రమండలివారు సర్వజాతీయ సభ నొక వానిని చేసి అంతర్జాతీయ సంఘమునందు చేర గోయవారు మిత్రమండలివారు చేసిన ఏర్పాటుల సంగికింపవలయు నని కోరవలయును. ప్రతిజాతివారు వేరికి పూచీపమునో జూడవలయును. జర్మనీ దేశము నేటికి పూచీపమునో జూడవలయును. జర్మనీ దేశము నేటికి పూచీపమునో జూడవలయును.

సంధిసభ సమాచారము.

పారిస్, జనవరి 5:—పేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. సంధి సభ యేర్పాటు లేనియు తెలియకుండ చాలసూక్ష్మముగనున్న వయదు ఆయేర్పాటులు ఆరాజకీయ సాంప్రదాయకముల కనుగుణ్యములగు నున్నవని పరాను పత్రికలు ఎకసక్కముగ వ్రాయుచున్నవి.

విల్సనుగారి ప్రధానమంత్రిత్వము.

సంధిసభ కాలమున తాము అమెరికా రాష్ట్రీయాధికారిగ గాక తన స్వంత ప్రధానమంత్రిగ మాత్రమే పరిగణింపబడవలయునని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు పరాను దొరతనమువారికి తెలియబరచిరి.

సహాయ కార్యదర్శి రాజీనామా

పారిస్, జనవరి 5:—పేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు:—వైమానికకాళుకు యుద్ధమంత్రి వర్గమున జేర్చుటచే తాను తన పదవికి రాజీనామా నివ్వుచున్నదని వైమానిక సహాయ కార్యదర్శి క్లెమెంకో గారి కొక యుత్తరమును వ్రాసిరి.

బ్రెస్టు సగరము

పారిస్, జనవరి 5:—పేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు:—ఇకముందు బ్రెస్టుసగరమును తమముఖ్య నావికాపదేశముగ నుపయోగించునని కేలపెగ్గి జనర పీట్రాగ్ని అట్లాంటిక్ వారు బ్రెస్టుఅధికారులకు తెలియబరచిరి. “ఫావుస్టు” అను పేరుగల స్టీము 900 మంది ప్రయాణికులతో అట్లాంటికుపహాసముద్రమును దాటుచున్నది. రేపటికి బ్రెస్టుసగరమును జేరవచ్చును. రేవునుండి ప్రయాణికులను వెంటనే ప్యారిసుకు గొంపోవు నిమిత్తము స్పెషలు ట్రెయినులు సిద్ధము చేయబడినవి.

సంధిసభ ములు.

పారిస్, జనవరి 4:—పేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచుచున్నారు:—సంధిప్రయత్నములకు గూర్చి విచారించుటకు నేడు విదేశ కార్యాలయమున దొకసభ జరుపబడును. ఎం. క్లెమెంకో, విల్సను, సీనరు, అగ్నంజో గారును, బ్రిటిషు జవానప్రభుత్వ ప్రతినిధులును సభ జేగవరు. రాబోవు సోమవారము ప్యారిసులో జరుగబోవు అంతర్జాతీయ సంధిసభ తగినయేర్పాటులను జేయుట కిది ముందుగా సమావేశమైంది.

F. E. Vaid, Ag. Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

Great Britain

The Emigration Committee. Its Composition.

LONDON, January 4.
The Emigration Committee includes Lord Burnham and representatives of the Board of Trade and the Colonial and War offices and the Local Government Board. The Ministry of Labour replaces the management committee of the Emigrant's Information office. A women's representative is also being appointed.

Ministerial Changes.

Air Ministry Reconstructed:

LONDON, January 4.
The "Daily Mail" states that Mr. Churchill will probably be Colonial Secretary and that Mr. Walter Long may not be a member of the new Government. The Air Ministry will be reconstructed into two departments dealing with naval and military, and commercial and civil aviation respectively. Major General Branker has resigned the Air Ministry to take up a civil aviation post.

Sinn Fein M. P. Arrested. Dublin and President Wilson.

LONDON, January 4.
Burgess, the Sinn Fein member for Waterford, has been arrested at Thurles and several arrests have been made in other districts. The Dublin Corporation is sending a deputation to Paris to offer the freedom of the city to President Wilson. The Irish authorities will permit Sinn Fein demonstrations to-morrow.

Arrested M. P. Released.

LONDON, January 4.
The Sinn Fein M. P., The Burgess, has been released, as no charge has been brought against him.

Demobilisation.

Return of Miners.

LONDON, January 4.
It is announced that the first hundred thousand miners have returned to the collieries from the army.

Weather in England.

Heavy Snowfalls and Rain.

LONDON, January 5.
There have been heavy snowfalls in the north west and west Midlands in England. The rains have flooded the Thames valley and partially interrupted communications.

Soldiers resent Delay in Demobilisation.

LONDON, January 6.
There has been trouble among soldiers owing to delay in demobilisation. Following the protests by troops at Dover and Folkestone, two hundred army service corps men at Idsworth seized motor lorries and drove to Whitehall. Finding that the premier was not at home, they sent a deputation to the Ministry of Labour which promised that their grievances should be immediately investigated and that any men who had a job waiting for them should be demobilised within ten days. Several thousand soldiers at Shoreham marched to Brighton to protest against delays in demobilisation, but dispersed after Mayor promised to communicate their grievances to war office.

By Air to India.

Gen. MacEwan Leaves Cairo.

LONDON, January 7.
The "Pioneer" says:—The Handley-Page aeroplane which is bringing General MacEwan to this country was to have left Cairo on Wednesday and may arrive in India within about a week. General MacEwan will take over the command of the air Force in India.

400 Mechanics Demand to be Sent Home.

LONDON, January 7.
Four hundred mechanics at Fairlop aerodrome (Essex), which is being broken up, demanded to be sent home as many of them had jobs awaiting them. The Commander gave the men a day's leave to enable them to fetch papers showing that they had work to go to, after which they will be allowed to return home pending demobilisation.

Soldiers Demand Assurance of Demobilisation.

LONDON, January 7.
A number of soldiers, including men on leave from Salonika, marched in an orderly fashion to war office to-day and a deputation waited on the authorities to ask assurance regarding demobilisation. One of the men said they had been in Greece for three years and wished an assurance that they would not be condemned to another such period of absence from home.

Demobilisation Authorities' Reply.

After due consideration the demobilisation authorities informed the deputation that men who had demobilisation papers or who could find employment would be demobilised. Others must rejoin their units. The men departed cheering.

Unrest Among Army Service Corps.

Unrest amongst the men of the army service corps is largely due to the fact that the corps contains numbers of long-service infantrymen transferred on account of wounds and ill health who claim their demobilisation is penalised

by their transfer from the fighting units as army service corps will be the last to demobilise. The men of the army service corps wish to be placed on the same footing as fighting units. Unrest has spread to a number of centres including Aldershot, but does not warrant an alarmist view. The situation was summed up to-day by a soldier chairman at a meeting of the soldiers in Bromley. Thus the demonstrations have been stated to ginger up the Government. As at the present rate of demobilisation, apparently we shall be soldiering until 1925. It is certain that protests will have beneficial results. Newspapers of all shades of opinion pay a tribute to the sensible manner in which the situation has been handled by the authorities. An important conference attended by leading members of the Government is being held on January 7th when the whole question will be reviewed.

Soldier's Demands. Officer's Reply.

LONDON, January 7.
The War Office announces:—At 3-15 p.m. to-day five or six lorries filled with soldiers from Kempton park drove past War Office. The soldiers left the lorries and assembled in the War Office quadrangle. They demanded to see a responsible official. Major General Fielding addressed them as Commander of London district. He absolutely declined to consider their demands which he said must be submitted to their Commanding Officer. He reminded them that War was still on and although we had won war, we might lose peace. He knew that this trouble had been fomented by a few agitators and most of them would be ashamed, if they realised danger in which they were placing the country. Men thereupon quietly dispersed.

Shoreham Soldiers Wire Premier

LONDON, January 7.
Soldiers at Shoreham have decided to telegraph to the premier demanding that all the troops at Shoreham be sent home immediately pending demobilisation. Papers are being sent to them. Officials of demobilisation department have gone to France in order to deal with the cases before men are sent home to leave thus largely meeting men's objections to having to rejoin units overseas before receiving their discharge.

Italy

Stirring Speech on Liberty.

LONDON, January 3.
ROME.—In the historic Capital on the Capitoline Hill with its picturesque suggestion of ancient and medieval Rome, in the Municipal palace designed by Michael Angelo, President Wilson to-night became "Cicero Romanus." Taking part in the ceremony were the King and Queen, members of the Italian Cabinet, and Allied and Neutral embassies, Ambasciador and Mrs. Page, Prince Colonna, the Mayor of the City, and other municipal and military officials. The President and Mrs. Wilson, accompanied by the King and Queen, proceeded to the Capitol shortly after ten O'clock in the evening following the formal State dinner at the Quirinal. President Wilson replying at the Capitol said: "Perhaps you can imagine what a feeling it is for a citizen of one of the newest of the great nations, to be made a citizen of this ancient city. It is a distinction you are conferring upon me as representative of the great people for whom I speak. Many political changes have centered about Rome from time when from a little city it grew to be the mistress of an Empire. Its spirit seems to have caught with each age the characteristic purpose of the age. This Imperial people now gladly represents the freedom of nations. This people which at one time seemed to conceive the purpose of governing the world, now takes part in the liberal enterprise of offering the world its own government. I have been reflecting about the colossal blunder that has just been made, the blunder of force by the Central Empires. If Germany had waited for a single generation, she would have had the Commercial Empire of the world. She was not willing to conquer by skill and enterprise and commercial success. She must needs attempt to conquer by arms and the world will always condemn the fact, that it is impossible to conquer it by arms, that the only thing that conquers it, is the best of service which can be rendered in trade, in intercourse, in friendship, and that there is no conquering power which can suppress the freedom of the human spirit. I rejoiced personally in the partnership in an old enterprise that has always borne a handsome name which we call Liberty. Men have pursued it sometimes like a mirage, that seemed to elude them, that seemed to run before them as they advanced, but never have they flagged in pursuit and I believe that I am not deceived in supposing, that in this age they are nearer to it than they ever were. I am honoured to be taken into this comradeship of citizenship of Rome."

Visit to the Pope.

First President in Vatican

LONDON, January 4.
ROME.—President Wilson's visit to the Pope made him the first President ever to set foot in the Vatican. He immediately afterwards visited the American Episcopal Church where he received delegations from all Protestant denominations. The rules of etiquette were carefully observed, the President making the American embassy, which is technically the United States territory, the starting point for both religious visits.

The Interview Described.

The President spent a busy day night seeing in glorious weather. After lunching with the King and Queen, the President went to the Embassy and thence drove to the Vatican arriving at 3-45 in the afternoon, where he was met by the Swiss Guards. The band of the Vatican Gendarmes played the American anthem while the President entered the courtyard. The Gendarmes and Firemen presented arms while Monsignor Tacchi, the Major Dome, Monsignor Zampini, the Sacrist to the Palace, Monsignor Hacco, the Grand Almoner, and four chamberlains received the President, escorting him to the top of the grand staircase where a picturesque group of the commanders of the Vatican Guard and staff greeted the President. The cortege was

formed and on arriving at the threshold of the Clementine Hall, the Master of Ceremonies, welcomed the President; in the name of the Pope and then escorted him through the Hall of Arms to the small door opening into the Throne Room. The Pope came out dressed in white with outstretched arms and shook hands with the President. The latter then entered the Throne Room for a private audience, while the President's party remained in the Hall of Arms. After the audience a bell rang and the door to the Throne Room opened when the presidential party was formally introduced. The President afterwards visited the Borgie apartments accompanied by Cardinal Gasparri. The same formalities as upon entering marked the departure.

Receives Press Delegation.

President on Justice and Right.

LONDON, January 8.
ROME.—This afternoon President Wilson received a delegation of thirty editors of the leading Italian papers who emphasised, in the address they presented the necessity for a League of Nations and the settlement of all national aims on a racial basis. President Wilson responding said:—"I believe that the purpose of those associated at Paris is a common purpose. Justice and Right are big things and in these circumstances they are big with difficulty. Understand that I am not foolish enough to suppose that our decision will be easy to arrive at, but the principles upon which they are to be arrived at ought to be indisputable and I have a conviction that, if we do not rise to the expectation of the world and satisfy the souls of great peoples like the people of Italy, we shall have the most unenviable distinction in history, because what is happening now is that the soul of the people is crying to the soul of another and no people in the world, with whose sentiments I am acquainted with, wishes a bargaining settlement. They all want settlements based on what is right or as nearly right as human judgment can arrive at. With this atmosphere of the opinion of mankind to work in, it ought to be impossible to go very far astray. So long as the thought of the people keeps clear, the conclusions of their representatives ought to keep clear. We need the guidance of the people. We need the constant expression of the purposes and ideals of the people."

Bonds Between Italy and U. S.

The King's Speech.

LONDON, January 8.
ROME.—At a State dinner given by the King of Italy to President Wilson, the King referred to the bonds between Italy and the United States promoted by the workers who returned from America to Italy, and penetrated the Italian army with the breath of the American soul, while the Italian soul also vibrated in the hearts of the emigrants enrolled under the banner of the United States. Italy, having gathered to her own bosom her brothers so long sorrowing under foreign oppression and having reconquered the confines which alone could give security and true independence was preparing to co-operate in the most cordial manner to reach the most practical means for drawing into a single circle the civilised nations for creating in a supreme form the League of Nations. Italy and America had entered the war to conquer the power of war. Its accomplishment was not finished and the common work must still be developed with firm faith and tenacious constancy of the purpose of effecting security of the peace.

The President's Reply.

President Wilson replying referred to the strong growth of sympathy between the United States and Italy during the war. It had been a matter of pride to America that so many Italians were serving in the American armies associated in the great enterprise of freedom. The Italians in the United States had earned particular admiration, because they were the only people of a given nationality who had been careful to organise themselves and see that their compatriots coming to America were guided to places of industry most suitable to their previous habits and, in serving their fellow-countrymen they served the United States adding to the prosperity of the country. Referring to supplying Italy with food and fuel during the war, President Wilson said it went to his heart because they had been able to do so little. It is necessary he said to use our tonnage so exclusively for handling troops and their supplies from the United States that we could not do half what we desired. He expressed admiration for the steadfastness of the Italian people who had stood the brunt and strain of war and had given us gladly that other men, women, and children might be free. To these people we owed the glory of this great achievement and he joined in expressing profound sympathy and admiration for the Italian people and long prosperity to Italy.

France

Society of Nations Assn's. Scheme.

For Presentation at Peace Conference.

LONDON, January 4.
PARIS.—M. Leon Bourgeois, President of the French Association for the Society of Nations, in an interview said he and the Presidents of the British, American and Italian Associations were now formulating a scheme for presentation at the Peace Conference, namely that the Allies first form a League of Nations including compulsory arbitration and limitation of armaments, then the Allies would inform Germany of the conditions of peace and immediately after peace was concluded, the Allies would convene a universal conference at which they would call upon nations anxious to join the League to observe the rules agreed upon by the Allies. Guarantees would be required of each State and those presented by Germany would be strictly verified.

American Peace Commission.

Its Functions and Personnel.

LONDON, January 4.
PARIS.—An expedition is being sent to Austria Hungary by the American Commission to negotiate peace, to study the political, social and economic conditions in Austria and the surrounding States. It will have its

head-quarters in Vienna and sub-agencies at Prague, Budapest, Agram and elsewhere and will report from time to time to the Enquiry Department of the Commission. The party is headed by Professor Coolidge of Harvard University, who recently returned from Archangel. Among other members are Professor Kernel of the University of Missouri, for Bohemian affairs. Mr. C. M. Storey of Boston, who for the last three years has been with the Department of Justice devoted to the control of alien enemies, Lieut.-Colonel Sherman Miller, who served as Military Attache in the Balkans and Russia, Lieutenant Reginald Foster, previously in Poland for the Rockefeller foundation, Captain Dellechault, recently with the Prisoners of War Congress at Berne, Captain Passkowsky and Lieut. Campagnoli.

Lorraine Front Offensive Details

LONDON, January 4. PARIS.—The "Excelsior" reveals details of the new offensive on Lorraine front which was planned to begin on November 15th and knowledge of which compelled the Germans to sue for an Armistice. Six hundred thousand French and Americans commanded by Castelnau and splendidly equipped had been concentrated before Briey and Chateau-salins. They were provided with three thousand guns of calibres and three hundred tanks on a front of seventeen kilometres. Against these the Germans could oppose only 1,60,000 men with a thousand guns. The majority of these were of inferior quality. The offensive would have caused an invasion of part of Lorraine adjoining to Rhinish Prussia and ultimately would have cut off the basis of German armies fighting in Belgium and Ardennes. The knowledge of these facts convinced the German High Command that armistice alone could avert the catastrophe.

British Delegates Arrive in Paris.

LONDON, January 5. PARIS.—A number of British delegates to the Peace Conference, headed by Sir Eyre Crowe, have arrived.

International Labour Conference.

Neutral Powers Invited.

LONDON, January 5. STOCKHOLM.—The Socialist leader, M. Branting, has invited neutral powers to attend the International Labour Conference at Lausanne concurrently with the Peace Conference. He has notified the Socialists and the Central Party of Russia of the fact.

Polish Delegates in Paris, Recognition and Help Sought.

LONDON, January 5. Four Polish delegates have arrived here to meet M. Clemenceau and M. Pichon and obtain recognition of the Polish State, also military assistance and food supplies.

Peace Preliminary Consultation.

LONDON, January 4. PARIS.—Havas Agency states:—Preliminary consultation takes place to-day at the Foreign Office and will be attended by M. Clemenceau, Mr. Wilson, Senor Orlando and the representatives of the British and Japanese Governments. This is preparatory to the formal meeting of the Inter-allied Peace Conference next Monday in Paris.

Mystery About the Peace Conference.

LONDON, January 9. PARIS.—Havas Agency states:—The French Press sarcastically comments on the excessive mystery surrounding everything concerning the Peace Conference as being perfectly in keeping with the diplomatic tradition.

Mr. Wilson, his own Prime Minister

President Wilson has officially informed the French Government that he wishes to be considered in relation to the Peace Conference, not as a head of a State but as his own Prime Minister.

French Aeronautics Under Secretary Resigns.

LONDON, January 9. PARIS.—Havas Agency states:—The Under Secretary of State for the Aeronautics, has sent a letter to M. Clemenceau resigning his post in consequence of the incorporation of Air Service in the Ministry of War.

French Plenipotentiaries to Peace Conference.

LONDON, January 9. PARIS.—The Cabinet has approved appointment of the following Plenipotentiaries to the Peace Conference. M. Clemenceau, M. Pichon, M. Klotz, Minister of Finance. M. Tarfieu and Jules Cambon, ex-ambassador in Berlin. M. Foch will naturally be included as Allied Commander-in-Chief.

Brest as Main Home Port.

LONDON, January 9. PARIS.—Havas Agency states:—The Authorities at Brest have been notified by Campagne Generale Transatlantique that it will henceforth use Brest as its main home port. The Steamer "France" now crossing the Atlantic with 900 passengers on board is due to arrive in Brest to-morrow. Special trains will be in readiness at Brest to convey passengers from Port direct to Paris.

America

Magnitude of Task before the Allies. Difficulties and Their Solutions.

LONDON, January 4. PARIS.—Mr. Hoover, the United States Food Administrator, in a statement on the food situation in Europe, said that since his arrival in Europe he had been investigating the situation particularly in the liberated regions, also in Germany

to some extent, and in the latter had found that there had been enough to carry on for a while, except in regard to fats, the shortage of which was causing considerable discontent. The liberated areas of Northern France and Belgium were the first concern, also the Trentino, Serbia, Montenegro, Rumania, Czechoslovakia, Jugo-Slavia, Poland, Finland, the Baltic, Russia, Armenia and Syria. The total population was estimated at one hundred and twenty-five millions. Under enemy devastation, native production had greatly diminished and stocks from the last harvest would soon be exhausted. The co-operation between the Food Department and the War Department had resulted in despatch to date, of 150,000 tons of food to various parts of Europe. A steady stream was also being maintained into Northern France and Belgium, at the rate of 150,000 tons monthly. The transport difficulty was enhanced by the shortage of railway stock, also the demoralisation of railway systems, and in many places, it had been necessary to distribute by motor trucks. One of the most difficult problems was finance. Our farmers and manufacturers must be paid for their food supplies. The liberated regions engaged in war against Germany, had been given loans by the United States, with which to purchase food and these loans were being continued and amounted to selling American food on credit. But large areas existed, such as liberated Poland, the former states of Austria, portions of Turkey, the Balkan States and others, where the American Government was unable, under present legislation, to make loans. These peoples were looking to the United States to save them from starvation, and in some of these areas Government had been so disregarded, that it was difficult to set up any financial cycle for lack of Government. If they were to be saved it became a matter of private charity or long-time credits. There was also a broad economic problem. It was impossible to conceive, considering the destruction done, that the liberated territories would be able to return to the production of the commodities they had exchanged for foodstuffs, and they had no gold or securities. They must have credit. It was the Government's function to furnish them with credit. We could not allow them to starve. It was also of the greatest possible importance to prevent anarchy, and if the world was to return to some form of orderly Government, we must somehow provide the food supply. As a large part of the difficulties was due to the ruthless action of the German nation, it appeared to the Allies and the United States that the Germans should provide ships to transport supplies to the liberated territories. The question required calm and shrewd leadership, and this, the United States had. If interest were maintained, the United States could finish the job splendidly and banish the spectre of Bolshevism.

The H. S. "Northern Pacific." All Wounded Cleared.

LONDON, January 5. NEW YORK.—The last stretcher cases on the "Northern Pacific" have been taken off after unparalleled difficulties lasting three days in cold rain and biting wind. A stairway was constructed from the ship's side to a destroyer.

Freight Rates Reduced.

U. S. Shipping Board Announcement.

LONDON, January 5. WASHINGTON.—The Shipping Board announces reductions of from twenty-five to thirty per cent in the freight rates on Atlantic ports to Asia, Japan, Australia and Africa. The rates will be effective for January and February loadings.

Germany

German Submarines.

Still Being Built.

LONDON, January 4. It is stated that the British Naval Commission has discovered 170 U. boats being constructed in Germany. Altogether 550 submarines have been built by the enemy who is still busy building them, the Allies do not object because it is necessary to keep workers employed and the vessels will be disposed of by the Allies when finished, 122 German submarines have been brought to British ports and 58 are still due.

New German Foreign Minister.

Rantzau's Declaration of Policy.

LONDON, January 5. COPENHAGEN.—Herr Rantzau, the new German Foreign Minister has published a declaration of policy which has not yet been received but the comment of "Berliner Tageblatt" shows that Herr Rantzau emphasises that Germany must not yield to every peace condition which her opponents wish to dictate. The "Tageblatt" says.—It is urgent that Germany should convince the world of her determination loyally to carry out Mr. Wilson's Peace but she must refuse to accept any other especially of M. Clemenceau's. The journal adds that Herr Rantzau said this with a plainness and a frankness long lacking in German Policy.

Spartacists Seize News Paper Offices. Printing Press Destroyed.

LONDON, January 7. BERLIN.—Armed with handgrenades the Spartacists at Dortmund and Nuremberg seized offices of Newspapers which are supporting the Ebert Government and burned the printing press. The Spartacists led by a sailor have attempted to overturn the Government of Herr Schwerin (Mecklenburg). They occupied the public buildings and barracks; subsequently the soldiers ejected and defeated the sailors.

Spartacists Established New Govt.

LONDON, January 7. BERNE.—A message from Berlin states that the Spartacists have established a new Government styled "Revolutionary Committee" comprising Herr Liebmann, Ledebour and Tiek. The last named is the President of the Spartacus League.

Bolshevist Radek Still in Berlin.

LONDON, January 8. AMSTERDAM.—According to a Berlin message the Bolshevist Radek is still in Berlin. Ex-Embassador Joffe has also arrived. The "Volkszeitung" describes this as almost incredible.

Police Force Maintain Order.

LONDON, January 8. AMSTERDAM.—A message from Berlin states that five conflicting police corps are at present undertaking maintenance of order. Herr Eichhorn received a Government delegation deputed to install his successor. He with a revolver in his hand declared that he would only yield to force until the case was properly adjudged. Whereupon the delegation directly withdrew.

Spartacisto Government Negotiations Fail.

LONDON, January 9. AMSTERDAM.—"Handelsblad" correspondent has telegraphed from Berlin that negotiations between the Spartacists and Government supporters have utterly failed. The former are endeavouring to secure abatement of conditions, but the Government is adamant. Herr Noske states that Government position is being strengthened hourly, because volunteers are following in. The Spartacists on the evening of January 7th were driven out of Potsdam and Anhalt Railway stations, also Brandenburg gate and Railway head offices. Heavy fighting artillery participating occurred at Central Telegraph Office. No details are yet to hand.

War to the Knife.

LONDON, January 9. BALE.—A message from Berlin states that Government has issued a manifesto to "Workers Bourgeois and Soldiers" stating that the Spartacists are extending their domination over Berlin, that Herr Liebnicht has declared war to the knife against non-socialist population and that therefore the Government adherents have accepted the challenge and appealed for formation of a volunteer republican defence guard.

Government Troops Occupy Potsdam. Railway Traffic Ceases.

LONDON, January 8. Bable German newspapers state that a division with artillery and machineguns from Potsdam and Chasseurs from Lubeck are marching on Berlin to the Government aid. The Government troops occupy Potsdam and some Berlin railway stations but railway traffic has ceased with Berlin owing to trains being fired on Berlin, and Bourse also. Frankfurt banks, and stock exchange are closed. Workers and soldiers are in occupation of Wolffbureau.

Government Remains Master of Situation.

LONDON, January 9. AMSTERDAM.—According to "Frankfurter Nachrichten", street fighting attained unparalleled intensity in Berlin on the night of January 7. Terrific cannonade continued until morning of January 8th. The Journal declares that the government remains master of the situation. Large forces especially artillery continue to arrive in Berlin. Herr Ebert has reaffirmed his absolute confidence as regards the issue of Spartacist challenge. Government supporters have re-occupied Imperial Printing Works.

Poles Retreat.

LONDON, January 9. AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says: The Poles advancing from Kolmar encountered a German volunteer company on 6th and heavy fighting ensued. The Poles retreated and Germans captured Kolmar and Weissenhoehe. Losses on both sides were very heavy.

Defective Spartacist Commissariat.

LONDON, January 9. BALE.—A telegram from Frankfurt dated 6th says.—The Spartacist Commissariat is defective owing to lack of transport, although they hold military stores at Koepenickstrasse and military bakery. Private advices from Berlin state that fighting will probably last a week and will undoubtedly result in complete victory for Ebert Government.

Anarchy in Berlin.

Spartacists Control Berlin Railways.

LONDON, January 9. BALE.—The latest news from Berlin shows that anarchy continues to reign and discouragement of all administrative services is becoming more marked. The Spartacists have occupied Government's printing works and control Berlin railways which have ceased running. The Spartacists are apparently aiming at cutting off communications between the Capital and surrounding districts with the object of delaying the arrival of troops. There was violent fighting at noon yesterday near Wilhelmplatz, the Spartacists shouting out death to bloodsuckers. Herr Ebert and Chiedemann were only barely repulsed by troops from reaching the Chancellery. The Spartacists possess a number of guns and motor cars for transport and distribution of munition and are now besieging the barracks of third regiments of Guards.

Austria

Czecho Slovak Premier Shot

LONDON, January 9. A telegram from Prague says.—Eight revolver shots were fired Czecho-Slovak Premier, Doctor Kromaricz, who however was not wounded.

S. Africa

Influenza in Jamaica, Four Thousand Deaths.

LONDON, January 4.

KINGSTON.—There have been four thousands deaths in Jamaica from influenza.

Russia

Prince Kropotkin Murdered.

Another Bolshevik Outrage.

LONDON, January 4.

A telegram from Bergen says.—An English manufacturer, who was arrested in Russia and escaped, stated in an interview that Prince Kropotkin, who returned to Russia in 1917, had been murdered by the Bolsheviks.

Starvation in Petrograd.

People Falling Dead in Streets.

LONDON, January 4.

STOCKHOLM.—The Bolsheviks arrested on the Finnish frontier describe the condition in Petrograd as desperate and say the city will soon become one large cemetery. Numbers of starving people also falling dead in the streets.

Latest Telegrams.

Demobilisation not Possible after Until Peace Conference.

Reuter understands that general demobilisation cannot be ordered until after Peace Conference as an efficient army must be maintained in order to meet any contingency during the peace negotiations. Ten thousand soldiers were discharged daily at home last week and the number dealt with in France was increased to over twenty thousand daily including the Dominion troops.

Strong Army on Rhine Imperative.

LONDON, January 8.

It is officially stated that the Prime Minister has been giving careful attention to the speed of demobilisation. He considers that the first duty is to ensure that the fruits of victory which have been won by the sacrifice of so many lives and by brave deeds are not jeopardised by apparent weakness of Britain during critical months of peace negotiations.

Therefore it is imperative to maintain a strong army on the Rhine and necessary services behind the front in France and at home. Although fighting has stopped, war is not over. German armies are not demobilised and are still very powerful. We cannot tell what Germans will do whether they will agree to terms of peace and reparation we seek to impose upon them. Impatience now might lose in a few weeks what it has taken years of heroism and sacrifice to gain. We must be strong and united in order to exert proper influence among other nations at the Peace Conference. Three hundred thousand have already been demobilised and steps are being taken to increase speed consistent with vital British interests in the world and safety of the troops in Germany. Instructions have been issued that will ensure sympathetic hearing of soldiers' legitimate complaints, but work of demobilisation will not be quickened by men trying to take law into their own hands. Public opinion has been tolerant of recent demonstrations, but real harm is being done to the national cause and army's reputation. Therefore discipline must be maintained.

Scientific Society Honors on Wilson.

LONDON, January 5th.—ROME January 4.—President Wilson amid imposing ceremony was to-day made a member of famous "accademia delinca," before a distinguished company including King and Queen of Italy, American Ambassador, members of the diplomatic body and many distinguished Italian officers and scientists. Senator Dosidio, President of the Society having welcomed Mr. Wilson, the latter replied. It is, I dare say, with all men of science a matter of profound regret and shame that science should in a nation have been put to highly dishonourable use during the recent war. Every just mind must condemn those who so debased studies of men of science as to use them against humanity. Therefore it is part of your task and ours to reclaim science from this disgrace and show that she is devoted to the advancement and interest of humanity not to its embarrassment and destruction. In thanking the society for the honour done him the President regretted that he could not claim to represent men of science in the United States. He thought there should be spirit of men of science in the Government. The spirit of disinterestedness and seeking after truth so far as truth was ready to be applied to human circumstances. The problem of politics was to satisfy men in the arrangement of their lives and realize as far as possible the objects they entertain of generation after generation and which had been so often postponed.

Mr. Roosevelt's Funeral.

LONDON, January 2.

NEW YORK.—In a light snowstorm Mr. Roosevelt was being (sic) to-day at Oyster Bay after an impressive funeral service which was attended by vice president Mr. Marshall representing President Wilson, also representatives of the Allied Governments and a distinguished body of Americans. Mr. Lloyd-George sent a message of sympathy on behalf of the British people. Business was suspended at the time appointed for interment.

Grand Fleet Mine Sweepers.

Desire to Return Home.

LONDON, January 8.

Correspondents at Rosyth state that the mine-sweepers attached to Grand Fleet are asking to be allowed to return home. They declare that it is navy's job to sweep oceans clear of mines. The admiralty is offering men £2 extra weekly.

Some Crew Refuses to Sail.

Some of the crews of mine-sweepers refused to sail. They declare that their pay is insufficient in view of the risk and big sums which they could earn by fishing. It is officially stated that after armistice, the Admiralty asked the mine-sweepers to volunteer for further service and offered to increase men's pay by £2 weekly. This is unequal to the earnings of fishermen. But it is the best that the admiralty can do. Most mine-sweeping bases have agreed to these proposals. The Admiralty has now informed the mine-sweepers that non-volunteers need not go to sea and they will be discharged as soon as active service ratings are trained to mine-sweep.

Signor Orlando and Baron Sennino have arrived in Paris.

LONDON, January 5.

The Newspaper "Observer" in an article on shipbuilding in war time mentions that the total output of the United Kingdom during 1918 of both naval and mercantile ships was 1245 of 1826411 tons. On Clyde alone 481 warships of 770347 tons were constructed including the battlecruiser "Hood", greatest of all our mystery ships—She and "Rodney" would have been the great surprise packets of war exceeding anything afloat in in speed and gunpowder. Only the "Hood" however will be completed. All that existed of "Rodney" will be scrapped.

London, January 8.

HAGUE.—The Dutch Government announces that it has informed British Government that it does not object to transport by the Dutch waterways of the provisions for troops of occupation in Germany and the use of the scheldt for demobilisation of troops returning home, providing that this is not regarded as a precedent and is made under commercial flag and does not include munitions.

(Un corrected.)

Obituary.

London, January 6.

COPENHAGEN. Count Hertling, Ex-German chancellor, has died in Bavaria.

London, January 6.

Report is confirmed that General Mackensen, who was staying in count Karolyi's chateau in Hungary, has been sent to Salonika for internment. A high French officer called at Chateau and informed Her Mackensen that the entente had decided to remove him to Salonika. Hon Mackensen was over whelmed but said he must yield to forces.

PARIS.—The "Le journal" states that after the armistice with Bulgaria Hon Mackensen did his utmost to imperial the Allies victory and held vanquished Rumania in iron Bonds. He was supposed to leave Hungary twenty days after Austrian Armistice but continued his activities afterwards.

London January 6.

A telegram from omsk dated december 13th says.—Siberian army is pursuing the retreating Bolsheviks, taking 31000 prisoners and capturing enormous quantity of equipment, several armoured trains and all baggage vans. Third Bolshevik army representing one third third of whole of Bolshevik forces on the Siberian front has ceased to exist.

LONDON, January 8.

Paris.—Delegation of the new Serbian-Croatian-Slovene state to the Peace Conference has arrived headed by Mr. Pasitch.

LONDON, January 8.

Amsterdam.—A telegate from Dantzig says.—British Cruiser "Goodwood" with the naval mission on board has arrived to inspect the shipyards and submarines under construction and other warships. Two American Cruisers have arrived from Swinemunde.

LONDON, January 7.

Amsterdam.—The Spartacists attempted a coup-d'etat last night, but the result is unknown. A latest message says.—The Wolf Bureau and six big dailies including "Vorwaerts" have been seized by the Spa.

A telegram from Copenhagen says that the Bolshevik forces have captured Riga and that street fighting is in progress. Four hundred fugitives from Riga have arrived in Copenhagen on the British auxiliary cruiser.

AMSTERDAM A telegram from Vienna says.—The State Council has fixed the elections to the constituent assembly for February 16th.

A telegram from Berlin says: State of siege has been proclaimed. The Government troops have unsuccessfully endeavoured to recapture Wolf Bureau.

Shipping.

London, January 5.

Mr. Maclay, minister of shipping, in an interview said that the termination of hostilities had enormously eased shipping position. Tonnage available for bringing imports to the United Kingdom had increased by equivalent of ten million tons of goods yearly and it would be shortly possible to release substantially tonnage from requisition thereby creating a free market in tonnage and freight. The great need of the moment was coal exports upon which the whole of our shipping and financial positions depended. He hoped that, with the release of miners from the army, the ships which were now compelled to go in ballast would shortly be able to take outward cargoes, thereby easing financial situation and reducing the cost of the imported supplies.

Striker's Determination.

The general outlook as regards the mill strike to-day appears to be a great desire on the part of the strikers to show what they consider moderation and to conclude the strike combined with a determination to secure their minimum. They show an appreciation of the tactful attitude of the police which is regarded as being largely responsible for the peaceful behaviour of the strikers hitherto and the impression has gone abroad that the police commissioner Mr. F. A. M. Vincent is intervening with the millowners in the striker's behalf.

Mr. H. B. Mandaville.

A pleader who appears to be the trusted mouthpiece of the millhands interviewed Mr. Vincent on behalf of the strikers Mr. Vincent requested him to put into definite shape the demands of the people in consultation with them and to meet him again with a deputation representing the millhands. Mr. Vincent promised that he would arrange a meeting with the millowners' association and try to bring about an amicable and speedy termination of the strike.

Mr. Mandaville subsequently addressed 2,000 men of the century mill accordingly urging them to be of good behaviour and be moderate in their demands.

25 per cent Increase Demanded.

The people thereupon said that what they wanted was an increase of 25 percent in wages all round, which means an additional 10 per cent over, and above the 15 percent that they are already in receipt of. In addition to this they demand a bonus of one month's pay to be paid like that which the mill has paid to its clerical staff. They expressed strong resentment at mill notices that employers would not consider their grievances unless they first returned to work, and they demanded that they should be represented on any arbitration that may be decided upon for consideration of their demands by their own leaders, and proposed the names of Mr. Jannadas Dwarakadas Mr. M. A. Jinnah; and Mr. Lakhmidas Raoji Tairsee. Mr. Mandaville pointed out if Mr. Vincent's proposal was accepted by them the question of appointing an arbitration board would not arise as their own delegates would represent them, and settle matters on their behalf. It would be the business of their delegates to see that millowners posted notices materially modifying the attitude adopted in their first notice and that as soon as this was done all men should return peacefully and resume work. This proposal was agreed to and some delegates were selected from those present. Subsequently other large body of strikers was brought to the first lot by a Maratha policeman deputed by the Police Commissioner and they agreed to the same plan of action. These men in stating their grievance said:—Enhancement of 15 percent in their wages which they are already receiving is quite out of proportion to the rise which has taken place in the price of the few very necessities of life to which their wants are confined. Another cause of complaint appeared to be the difficulties which the mill authorities always put in the way.

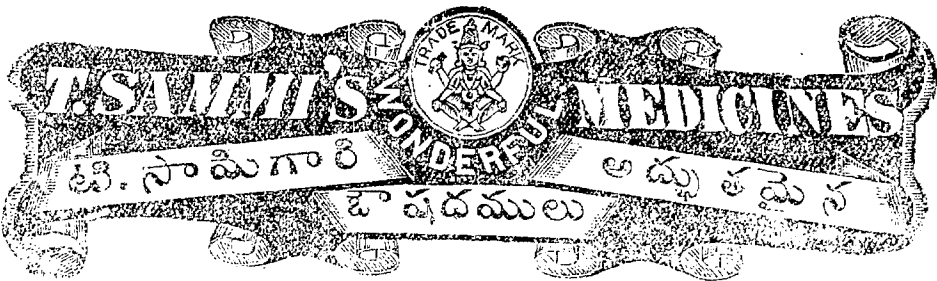
The Times of India's representative writes:—"From enquiries it appears that the mill agent think that the attitude of the men is wholly unjustifiable. They say that no employee of labour consolate the high handed action of the millhands in going on strike without placing their demands before the proper authorities. They forfeit the sympathy of rightminded employers of labour by disorganising the work and increasing the burden of work of the agent whose hands have been full of who have had anxious times recently owing to the unsettled state of the cotton markets. Most of the millhands now get wages which are an advance of 15 per cent on previous rates. The last increase was sanctioned in July last. Again the mill work one hour short every day, owing to the short supply of the electric power and the men get a full days wages which amounts to another increase of 8 percent of their wages.

There is every probability or the work being curtailed by another hour next month when the men would continue to receive the same wages for less work."

ఇండియా పత్రికము:— (బ్రిటిషు జేక్షనునందలి నాకా నిర్మాణమును గూర్చి కొంతసమువారి భావము నాడేమియును ఇండియా యాంత్రిక (ఇంజనీరింగు) సంఘ కాన్ఫరెన్సు పోవుచు గాను ఇండియా కొంతసము వాణిజ్యపరిశ్రామిక శాఖ కాన్ఫరెన్సు కొక దిద్దుచును శేఖరు వాగ్దేవి. బ్రిటిషు జేక్షనున నిపుడు నాకా నిర్మాణమునకు మరల నవకాశము కలిగినది గాన నిర్మాణము నవేడించువారు శేఖరును వాగ్దేవునను ఇండియా యంత్రి ఇండియా కొంతసమువారు కంటివా నర్త సంఘము. ఇక్షముందు ఇండియాకు కావలసినవారి నన్నిటిని ఇండియాలోనే నిర్మించుట కేర్పాటులు చేయుచునని నెడయునొగ్రులు చేసినవాదానములను జరుపుటకు ఫిట్టెనల కనుమరుగు లేదని యీ కంటివా నర్తలను సుప్రచురుచున్నది. గాని వారై గుగా రా పిమ్మటను బొంబాయి నగరమునను సామ్రాజ్య కావన సభయందు సెలవైన యువనాథ్యములలోని ముఖ్యభాగముల నచట వివరించుచున్నాము. పరిశ్రామిక సంఘమువారు గూడ సీమయమున సుప్రచురుగ (వాసియున్నారు. అట్టివో నాకా నిర్మాణ విషయమున నిట్లు వాదాన భిం గము కలిగిన కక్కిన శాఖల వారు గూడ తమ వాదానములను పాటింపని సంకల్పంపలని వచ్చుచున్నది. విదేశీ నిర్మాణమును నిర్ధారణ చేయుటకొక ప్రత్యేక సంఘము నేర్పరుపదగునని పరిశ్రామిక సంఘమువారును విచించుచున్నారు. కాన వానిని వెంటనే ఏర్పరుపకలెని మేముకొరుచున్నామని ఆశేఖరుండు వాగ్దేవుడనెడిది.

పరమ సంఖ్య ఇండియా నియోజకము:— క్రిందలో పరమ సంఖ్య ఇండియాకు నియోజకము జరుగుచు గాన 1916 వ సంవత్సరమునకు నియోజకము పట్టికను సిద్ధపరుపకలెని అధినివేశముల మంత్రి ప్రభుత్వేరి గవర్నరుకు కంటి వార్త సంఘము. ఏప్రిలు 16 తేదీనా గా పట్టికను సిద్ధపరుచుటకు ఏర్పాటులు ప్రభుత్వేరిలో జరుగుచున్నవి వెనుక పరమ ఇండియాగవర్నరు గా సుండిన మార్చి నో గాన మొదటి కరగతి అధినివేశముల గవర్నరుగ పరిగణింపబడిగాన ఇండియా నీ నాకలోనియము ప్రభావ పరిపాలన శాఖ కధ్యక్షులుగా నియమింపబడెదల రని అధినివేశముల మంత్రి ఇటీవల తెలిపెను.

అపుషధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెగ్గిబిమ్ కమిటిదార్లవల్ల బంగారు పతకమున్ను, వెండిపతకములున్ను బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—నడుమునొప్పి, నరములెరుకులు, కీళ్లనొప్పులు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరనాయువు వ్యాధులు, అతి కీఘ్రముగా స్వస్థుగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదన్ని 2-8-0

హిందూకపాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుబాదులు, అబ్బిము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, కీళ్ల భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, జన్మి, తేలుబట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు బుతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ రుయిన నొప్పులున్ను అతి కీఘ్రముగా స్వస్థుగును.

దీని వెల రు. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, చిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీనివెల రు. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిళ్లపేటి, సామలకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము రెండుపురితయే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనిమందు. మలేరియా (విష వా) యజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తినది. కొన్నిసార్లు పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరముందు సమయమందున్న యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

నకిలు (అటార్ని-అట్-లా) మెంరావ్ పాండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క 'జ్వరహరి' జ్వర ములను కుదుర్చుటయందు ఆమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సార్లెట్టిలో నుండు నా గ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, హెన్రీ వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధపావులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వెల అ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగాయీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ఒక్లే, బాడౌ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము

(1251) పెంగోగమునకు మతారము నందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పచ్చుకొను 'తెలు' పిడికాక మున్నగు కఠినవికల్పల పదాలే. మచ్చు మైన మో మలయచందనము ఎటువై తెలుపు వచ్చు ఆను నూడు విధముల పెంగోగమును యాదంపునులలో మానును. దట్టి 1-8 2-0-0 గంధర్వభార్యసి, రాజమండ్రి.

వాంతి బాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము ఆలివిరచనము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమందుగురిని బ్రతికించినది.

వెస్టియన్ మిక్షన్ సొసైటీ రెవరెండు టి. ఎఫ్. నికల్సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిచేది కలిగినవారికి

మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినందుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు మన్నారగుడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిచేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్లోను - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందుకుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమంకర్పూర్ నుమాత్రం, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుకచేసే విధము చెప్పితిని. ఫలితము, అనగా రెండు నారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు నందనములు చెప్పిరి. ఏమగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీమతులు ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడిరిని నాతో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధపావులలోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి వెల అ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

నక్క-ని దబ్బితో నహా సీసా 1-8 వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపునొప్పుల కావజోలును

చామూపు బోట్ల బోగొట్టును.

శువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతిమొంట నుంపదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమంగు

తయారుచేయబడు మంచిమందు

సువాసన గలిగి యుండును.

అను: శాంజూ డి.బి. హిందూ అండ్ మద్రాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ దృష్టి, వాస్తవాలకుము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్ర కాస్త్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి పీట పేక తమాషా, విచిత్రనిదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనమృతి మాయ చేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాట లాడించుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనివెల 4 రూలు పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తనను వరికింపుదు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింఘా, బులియన్, గోవా, ఫీజీ, విలేండ్, ఈస్ట్రాక్యా, మన్మథ ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయవార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మి యింట నున్న యెడల, మాటికి మెద్యోగ సమయమును, నిశ్చించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీరలము, కీరవారము, అబ్జరము, పార్శ్వవాతము జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనిద్రనుండి గలుగు విశ్రాంతి, చిష్ట విడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరలను వశేక లోగమును, ఈ సిద్ధాంత ప్రసేవత శాస్త్రవ్యయ గా పోయి గుణము గలుగును.

తైద్యకాలలో నశేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగి రములచే కర్పూరక మాలికలనుండియే యావధములను తలపాడు నేయచుందురు.

విశిష్టమైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసానుండును ఉండును; యాని లిసికొనకతను.

ఆమహావక్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 280 మాత్రలన్న సీసా 4 అ. 8, మాత్రము.

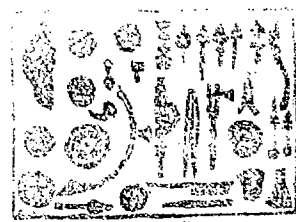
6 సీసాలు లోకసాం తెప్పింది. 10 పాల భియ్యోలేరి మా 1-8-0 12. సీసా లోకసారి కొనిన 2-14-0 15. సీసా లోకసారి కొనిన 3-5-0

గురు శ్రుంగములకు మావక్ర ఆమచ్చు దీని సిద్ధాంతముల కొరకును.

ప్రతి సీసాలోనున్న వైద్యభాగము, ముఖ్యముగా

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH & Co., Dealersin Watches Materials Tools, BHENDI BAZAAR, Post No. 9, BOMBAY.

(881) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయబలయును.

కరోలా.
మానవతేడు, ఏరుచితేడు,
వచనార్థము, పులితేపురాదు,
తేమలు గావు, దినము కాలగిన
కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము
X అయ్యెలాగున గర్భ శోధన
గావించును.

1 పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
ర. 2-8-0, 4-0-0.

ప్రే జరు గా రి
లీవరు టానిక్.
వైత్యమునకు మంచిమందు.
రోగులకు సంభవించు తల
నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య
మువలన గలుగు బాధలకును,
అలవలకును, ఆకలిబాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విను
గునకును, అజీర్ణ భేదినిమంచిది.
సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.
ఎరుపుగా నున్నను నెరసి
నను వెంట్రుకలను తక్షణమే
మినమినలాడు ఎరుపుగా గాని
గోధుమరంగుగా గాని మార్పు
గలదు. స రో ధ లి త ము
శాశ్వతము.
ఈ సోల్యాషక్ పై పెట్టె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. సిత్ అండుక్రో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు,
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవ తిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము
368

తామర తైలము
తామర, తీట, గజ్జికి, మంచిమందు
చక్క 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.
తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చక్కముదా
ని, పెండ్లుకలలో గాని, బోచర్లములో గాని, గోళ్లలో
గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను
లందు మూడు భేదములు గలవు.
గుర్తులు :—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కు
లు, కనికారులు, పెండ్లుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి.
గొంతుగా లేదా కరీరమంటలు వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల
ర్మదును.
చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును
పంచి ఫిలిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయ
వలసిన వైద్యము :—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు
మును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురు
గుల తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
అమృతాంజనము డిహో, 6 తంబు శెట్టిపిడి, మదరాసు

స్వదేశి కత్తులు
హాల్ గ్రాండు మంగలి కత్తులు 1-2-0
శేబిల్ కత్తులు 1-0-0
కార్ములుతీయునది, చాకు అన్ని కలసినది
(ప్రయాణీకుల కెక్కుడుకయోగకరము) 1-8-0
డి. బ్లైమరోగర్బు చాకులు 1-0-0
సింగిల్ బ్లైమచాకులు 0-6-0
డెస్కు కత్తులు 0-4-0
సింగిల్ బ్లైమ చాకులు (చిల్లరముల్లరక నులకు) 0-4-0
స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
962 **లిమిటెడ్, కంజీవరం.**

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోయిపోయినట్టి గాని కవనరమయిన గురించియు,
ఉత్కృష్ట, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా
బిచ్చుట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని
విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంప్రదింపదగ్గముల నెలనా
వారానికొకసారి వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వేలల కిచ్చుటలోను కోరి
కలను నానివి నెలనొకసారి సంతకావేయబడుటలోను అప్పుడు మీ ప్రయోజనము.

మీరొకరినా ది రెలయన్న ఫౌండ్రీ
సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, రెవల్యూయరీ సం కమి డి,
332 **మదరాసు**

(ప్రే కాల్పానికా గోరునప్పుడు ఈ పత్రికలోని కూడ నుదాహరించ గోరుచున్నారు.)

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOUNDED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz 1 dram 1/2 dram Card.
2-6-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.
—:O:—
ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

శారదాంబ
ఇది శ్రీ ధర్మబోధిని యను వాటకము.
సంకుదురాచార సంస్కరణమునకు మూర్త
మిందుజావబడినది. అందరును జదివి శిర
వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజి వేరు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కా గ్రామమును,
1, రెంబు శెట్టి పిడి, మదరాసు

సిరాబిల్లులు
నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకా
శమానముగ నుండును. కాగితముల దివిగోడు ఒకదిట్ల ఒకలుట్ల
సిరాయగును. అందవలగు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లులు
144 టికి వెల 1-2-0 ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలివర్ణముగల
నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్లటి సిరాబిల్లులు
144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరాబిల్లులు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొ
త్తముగ కొనువారలకు మంచి యి నామాయబడును (1278)
BENGAL INK FACTORY.
24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

ఆత్మబోధిని
శరీరమును విడచినలెనువారల అత్మస్థితి.
తత్వముల సర్వావగాహన గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త :— డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
విశ్వవిద్యాలయ చర్మని గ్రంథము. వెల రు. 1-0-0.
మనోజయ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా గ్రామమును,
1, రెంబు శెట్టి పిడి, మదరాసు

కీర్తిమలయిన గోపాలకృష్ణ గోక శాగరి చక్రవర్తి
రంగుల చిత్ర వటుము
వ్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖర్బులు ప్రవేశము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కా గ్రామమును,
పోస్టాఫీసు 212 మదరాసు.

మా తేలుపిండు అన్ని మందుల కంటె
మిక్కిలి చురుకుగా పనిచేయును. వెల 0-8-0.
తేలుకాటువలన అపాయములేకు గాని విశేష బాధ గలదు.
తేలుకాటువలన పిషము నెత్తులలో ప్రవేశించదు.
కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయమగును.
మందు చెడకుండ రబ్బరు బిందెలు సీసాలో పోయబడినది.
అమృతాంజనము డిహో, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్భవము
కొండవీడు దాంధ్ర మహాభారతములయందలి
సర్వాన సంమాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువసభాధ్యక్ష
ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా దీర్ఘములుగలవు.
వెల రు. 1-0-0. పోస్టేజి వేరు.
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కా గ్రామమును, 1, రెంబు శెట్టిపిడి,
మదరాసు